

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ - Μ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ

Γ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - Μ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΛΟΡΕΑ
ΕΠΙΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

1968 ΔΗΜ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

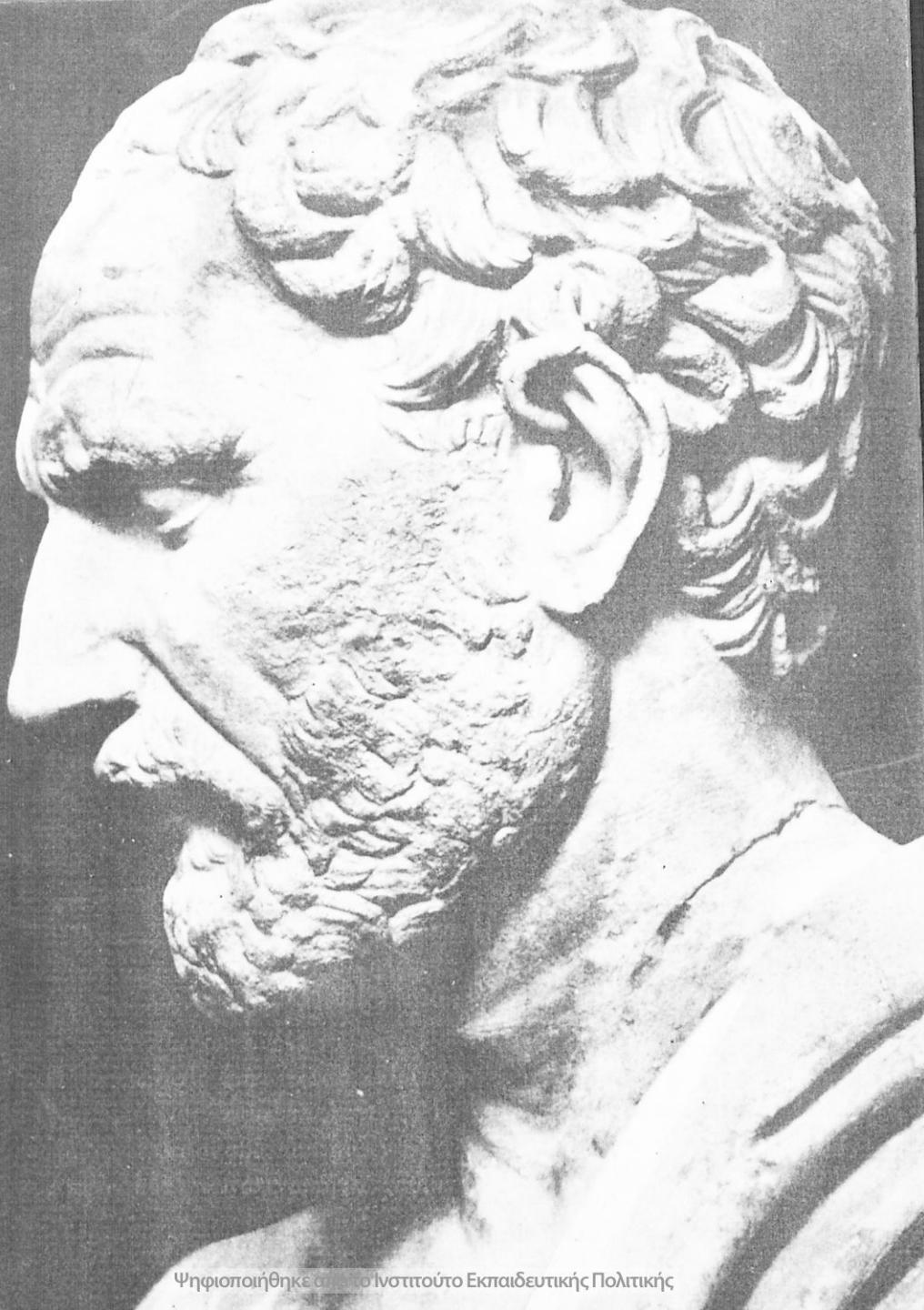
(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α - Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α - Β)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Α Θ Η Ν Α Ι 1968

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑ

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

Ο Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγεννήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς τοῦ ἡσαν πλούσιοι· καὶ δὲ μὲν πατέρος τοῦ κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ 'Υμηττοῦ (ὅπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ τοῦ ἐξ ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμάχι).

Ἐπταετὴς ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρον του, ὅστις ἀποιητικῶν ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνὴροιν τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρός. 'Ἄλλ' οἱ ἐπιτρόποι δὲν ἐφάγησαν ἀνταξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. 'Ωσκύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἀλλ' οὗτος φιλομαθῆς ὥν καὶ ἐπιμελῆς κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμικρήτευσε παρὰ τῷ ρήτορι 'Ισαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ 'Ισοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ιστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν ὄποιαν, ὡς λέγεται, δικτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

"Οτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διδασκάλου του 'Ισαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεπθείσης περιουσίας ἐγένετο λογοτέλος· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικοὺς χάριν ἀλλῶν καὶ μεγάλως ἐξετιμᾶτο. 'Αλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὅσημέραι αὐξανόμενος διενοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς 'Ελλάδος· τοῦτο βλέπων δὲ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπου ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

νός μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φ' ἔτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη πεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, ὅτε ἐχθρικὰς πόλεις, Ἀθήνας καὶ οὐς ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἥττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἥτταν ὁ Δημοσθένης οὗτε ἀπεθαρρύθη οὔτε ἔπαιξε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεκθύὼν κατὰ τὸν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ρήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου "Αρπαλος μετὰ πολλῶν γρημάτων κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν "Αρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ γρήματα. Καὶ ὁ μὲν "Αρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ γρήματα ἀριθμηθέντα εὑρέθησαν ὀλιγώτερα τῶν ὅσων ἐκεῖνος εἶχε καμίσει. Ἡγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἄλλειπον ποσὸν κατηγαλάθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ρητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαζβῶν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤδυνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραψε μὲν καὶ πρὸν τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῆ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), ὅτε κι Ἀθῆναι, τὸ "Αργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δῆμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἔξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιώχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ (νῦν Πόρφυρο) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χειρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιῶν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οι κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἥγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνήμης τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἔξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἴπερ λίστην δώμην γνώμην, Δημόσθενες, εἶχες,
οὐποτ' ἀν 'Ελλήνων ἡρῷεν "Αρης Μακεδών.*

↙ 2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

'Υπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἰναι συμβούλευτικοὶ ἢ δημηγορίαι, οἱ δὲ λοιποὶ δικανικοί. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἰναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοὶ καὶ οἱ τρεῖς 'Ολυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἰδῆ: 1) λόγους δικανικούς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιες, ἐκ τῶν ὅποιων σπουδαιότατος εἰναι ὁ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικούς ἡ δικαιούς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἰδιωτικαῖς δίκαιες.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

Εἰσαγωγή. Η "Ολυνθος ἡτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τοσσοναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φίλιππου καὶ τὸν πόλεμον ἀντοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Λιὸν τοῦτο ὁ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτεΐδαιαν καὶ τὸν Ἀνθεμοῦντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φίλιππου ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἐντυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ ἄφηνε τὴν "Ολυνθον μετὰ τῶν σημαχικῶν τῆς πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπορχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὕτε φύλον οὔτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικρεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἴδιων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλοντι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων ὁ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἐχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἥρκεσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς τῶν δυνάμεις. Τὸ 349 ὅμως, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἀρνησιν τῶν Ὀλυνθίων ν' ἀποδύσουν τὸν καταγγόντα εἰς τὴν πόλιν τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἀρριδαίου, κηρύντει διοιστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι

τότε ἀποστέλλοντες εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν· κατὰ ταῦτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ φῆτορες ἐξέφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον τελευταῖς ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Λημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ ὅποιῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί δρεῖλονταν οὗτοι νὰ πράξονται ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

¶ Ἔντι πολλῶν ἀν, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἔλεσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. "Οτε τοίνυν τοῦθ' οὔτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γάρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκευμένος ἥκει τις, τοῦτ' ὃν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα' ἐνίοις ὃν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὃστ' ἔξ απάντων ῥᾳδίκαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἱρεσιν γενέσθαι. Ο μὲν οὖν παρὸν καιρός, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιείς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἔκεινων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. ¶

¶ "Εστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἥδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκεύασσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε ταῦτὸν ὅπερ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἡτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράται γμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὃν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἡνίκ' ἀντύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ὃν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. ¶

¶ Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', διδυ-

μαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον
ὅμιν: τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἔκεῖνον ἐν' ὅντα κύριον καὶ ῥη-
τῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ὅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ
ταυτίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς
μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι
πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἔκεινος ποι-
ήσαιτ' ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5
ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ μέ-
ρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδι-
σμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ Ἰσασιν, ἢ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε
τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑπο-
δεξαμένους· καὶ ὅλως ἀπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυ-
ραννίς, ἄλλως τε κανὸν ὅμορον χώραν ἔχωσι. |

| Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6
τὰλλ', ἀ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημὶ δεῖν ἐθελῆ-
σαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴπερ πο-
τέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἔξι-
όντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γάρ λόγος οὐδὲ σκῆψις
ἔθος 7 ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ γάρ,
οὐ πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν
Φιλίππων, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦτ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλι-
στα συμφέροι. Εἰ μὲν γάρ ὁρθὸς ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο
τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἀν
ἐγνωκότες ἡσαν Ἰσας· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλη-
μάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὅν
φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν. |

| Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8
κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτόν, ὅπερ ἥδη πολλά-
κις πρότερον πεπόνθατε.. Εἰ γάρ, ὥθετος οὐδὲν Εὔβοεῦσι βε-
βογθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ιέραξ καὶ Στρατο-
κλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν
αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ'
ἀν ’Αμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ’ ἀν ἦτ’ ἀπηλ-
λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἥνικα Πύδνα, Ποτείδαια,
Μεθώνη, Παγασαί, τἄλλα, ἵνα μὴ καθ’ ἔκαστα λέγων δια-
τρίβω, πολιορκούμεν’ ἀπηργγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐν τῷ
πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοῖς, ὅφονι
καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἀν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ
τὸ μὲν παρὸν δεῖ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ’ αὐτόματ’ οἱό-
μενοι σχήσειν καλῶς, ηὔξησαμεν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιπ-
πον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον; ἡλίκος οὐδείς πω
βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας: Νῦν δὴ καιρὸς ἥκει τις, οὗτος
ὅ τῶν Ὀλυμφίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-
των τῶν προτέρων ἐκείνων:

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἀν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος
λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς,
καίπερ οὐκ ἔχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἀν ἔχειν
αὐτοῖς χάριν, εἰκότως τὸ μὲν γάρ πόλλ’ ἀπολωλεκέναι κατὰ
τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἀν τις θείη δικαίως, τὸ
δὲ μήτε πάλαι πεπονθέναι πεφηνέναι τέ τιν’ ἡμῖν συμμα-
χίαν τούτων ἀντίρροπον, ἀν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ’
11 ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ’ ἀν ἔγωγε θείην. Αλλ’, οἷμαι, πα-
ρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως ἀν
μὲν γάρ, ὅσ’ ἀν τις λάβη, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ
τὴν χάριν, ἀν δ’ ἀναλώσας λάθη, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνη-
σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως οἱ μὴ χρη-
σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδέ, εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν
χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γάρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἔκα-
στον τῶν πρὸν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὡς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ’ ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὡς 12 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' "Ολυνθον ἐκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἔμοι, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

¶ Αρχ λογίζεται τις ὑμῶν, ὃς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὃν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτείδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13 ὃν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον, ὥχετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθένησε· πάλιν ῥαῖσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὁλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω στρατείας.

¶ «Τί οὖν», ὃν τις εἴποι, «ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;» **¶** "Ινα γνῶτε, ὃς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθαι καθ' ἔκαστον ἀεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φίλιππος, ὑφ' ἣς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μέν, ὡς ἀεὶ τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκώς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ' ἐλπὶς ταῦτα τελευτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθιης ἔστιν 15 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ὃν ἀμελήσωμεν; **¶** Αλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὃς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον. Ὅστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἀπαντα πρὸς ἥδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὃν οὐκ ἡβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἐλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἵσως φήσαι τις ἀν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὃ τι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν δρυῇ ποιεῖσθε, ἢν τι μὴ κατὰ γνώμην ἔκβῃ· οὐ μὴν οἴμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὅν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι.

17 Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυμφίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων διλγωρήσετε, δκνῶ, μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυμφὸν παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυμφὸν, ἀκινδύνως δρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι; περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν, ἔστιν, ὃσ' οὐδενὶ τῶν ἀλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὔτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. «Τί οὖν;» ἢν τις εἴποι «σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;» Μὰ Δί! οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἔορτάς. "Εστι δὴ λοιπόν, οἷμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀν πολλῶν δέη, πολλά, ἀν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὃν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματ' ἐν 21 φι καθέστηκε νῦν τὰ Φιλίππου. Οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἀν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἀν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὔτ' ἀν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ὥρθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιδὼν ἀπαντα τότ' ἥλπιζε τὰ πράγματ' ἀναιρήσεσθαι, καὶ τὰ διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γάρ ἀπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ 22 ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. Καὶ γάρ Παγασάς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. "Ηκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται.

'Αλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς 23 τούτους ἀπαντας ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους, ἥδιον ἀν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀγένεις τοῦ κατακούσειν τινός εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί οὐδὲν ἀπιστον ἵσως τὸ γάρ εὗ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γέγνεται, διύπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἔτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἀδεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἀπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τὴν χώραν, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθ' ἔτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ ἀπάθοιτ' ἀν, εἰ δύναιτο ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

25 Οὐ οὐτε τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἱρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῶν ἐκεῖνον. Ἐάν μὲν γάρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Οἰλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο 26 βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μή λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἦ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἔτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἰοί τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃ οὐμεῖς. «Η ἄλλος τις; «Ἀλλ', ὃ τῶν, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ, ἀνῦν ἄνοιαν δριτισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεῖς μὴ πράξει.

27 Οὐαλλὰ μὴν ἥλικα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ ἔκει πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. Εἰ γάρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἂν οἷμαι ζημιώθηνται τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἀπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθ' ἡ ὑβρις καὶ ἔθ' ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἄπαντας βοηθεῖν καὶ 28
ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπέρ τῶν
πολλῶν, ὃν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρον ἀναλίσκοντες τὰ
λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πο-
λεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ¹
φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας,
ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὕθυναι ῥάδιαι γένωνται,
ώς, ὅποι ἀττίτινοι ἐν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πεπάγματα, τοιοῦτοι κρι-
ταὶ καὶ τῶν πεπαγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δ' εἴη παν-
τὸς εἴνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εἰσαγωγή. Ο Δημοσθένης ἐν τῷ Α' Ὁλυνθιακῷ ὑπέδειξεν
εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρόπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρα-
σκενασθοῦν δὲ δόνο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὅχι μισθοφό-
ρων — ἐκ τῶν ὅποιων δὲν εἰς τὴν ἀπειλούμενην Ὁλυν-
θον, δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἄλλ' ὁ Δημοσθένης
δὲν εἰσηκούσθη ὁι Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Ὁλυνθίους στρατι-
ωτικὴν βοήθειαν ἀποτελούμενην μόνον ἐκ δισχιλίων μισθοφόρων καὶ
τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάροητος. Ἡ βοήθεια αὐ-
τῇ οὐδὲν κατώθισσεν. Ὁ Χάροης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν
στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστενεν ἐμπορικὰ
πλοῖα. Λιὰ τοῦτο οἱ Ὁλύνθιοι στέλλουν νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας
ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κοισμού τῆς περιστάσεως,
ἄλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὁλυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην
δύναμιν τὸν Φίλιππον. Λιὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευ-
τέρου νὰ διμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Ὁλυν-
θιακὸν — μετὰ παρέλενσιν ἐλαχίστον χρόνον ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτον, ἥτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ
νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τί ὀφείλουν
νὰ πράξουν.

- 1   'Επὶ πολλῶν μὲν ᾧ τις ἰδεῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γάρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὅμορον καὶ δύναμιν τινα κεκτημένους καί, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαχὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἥδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτούς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὡν ἥμέν ποτε κύριοι, φάνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.
- 3   Τὸ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἥγοῦμα. Διὰ τί; "Οτι μοι δοκεῖ πάνθ', ὅσ' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἔκεινῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν, ἥμιν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. 'Ο μὲν γάρ ὅσῳ πλείον' ὑπὲρ τὴν δξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δ', ὅσῳ χείρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον' αἰσχύνην
- 4   ὀφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γάρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἔδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. "Ων οὖν ἔκεινος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμεῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν δρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.

ἀ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φάνοιτ' ἀν δέδη βουλομένοις δρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορχον καὶ ἀπιστον καλεῖν ἀνευ τοῦ τὰ 5 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἀν φήσεις κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πώποτ' ἐπράξε, διεξιόντ' ἐφ' ἀπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἥγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελήσυθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξηθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματα αὐτῷ.

'Εγὼ γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρος' ἀν ἥγούμην καὶ ο αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττοντ' ἔωρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εύρισκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγγόμενον, τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7 δαιαν οὕσαν ὑμετέραν ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλούς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. "Ολως δ' οὐδεὶς ἔστιν, ὅντιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἄνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξηθη.

"Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἡρθη μέγας, ἡνίχ' ἔκαστοι συμ- 8 φέρον αὐτὸν ἔαυτοῖς φέντο τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

εῖνεχ' ἔκατον ποιῶν ἐξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δὴ, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππω τὰ πράγματα· ἢ, παρελθόν τις ἐμοί, μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτ' ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὕτην ἀξίων δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἀνέλειθεροι γένοιντ' ἄσμενοι.

9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὔτως ἔχειν ἥγεῖται, οἰεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὅρθιῶς οἰεται. "Οταν μὲν γάρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἴσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταινσμ' ἀπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέτη λυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἀπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἡνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ωσπερ γάρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίους καὶ τῶν ἀλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὔτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππω.

11 Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὔτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρεσβεῖς, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξελγυμότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἄπας μὲν λόγος, ὃν ἀπῆ τὰ πράγματα,
μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμε-
τέρας πόλεως· ὅσῳ γάρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι,
τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν με- 13
τάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν, εἰσφέροντας,
ἔξιόντας, ἀπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως, εἴπερ τις ὑμῶν προσέ-
ξει τὸν νοῦν. Καν ταῦτ' ἔθελήσῃθ' ὡς προσήκει καὶ δὴ περαι-
νειν, οὐ μόνον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθε-
νῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς
οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἔξελεγχοθήσεται.

"Ολος μὲν γάρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14
προσθήκη μερὶς ἔστι τις οὐ μικρὰ, οἶνον ὑπῆρχε ποθ' ὑμῶν
ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτείδαιαν
Ὀλυνθίους ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς
στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν
ἔβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἄν, οἷμαι, προσθῇ καν μικρὰν δύνα-
μιν, πάντ' ὥφελεν· αὐτὴ δὲ καλὸν αὐτὴν ἀσθενῆς καὶ πολλῶν
κακῶν ἔστι μεστή. Καὶ γάρ οὗτος ἄπασι τούτοις, οἵς ἄν τις 15
μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις,
ἢ τ' ἐπισφαλεστέραν ἡ ὑπῆρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ.

Μὴ γάρ οἴεσθ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιπ-
πόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυ-
μεῖ καὶ τοῦτ' ἔξήλωκε καὶ προήρθηται πράττων καὶ κινδυ-
νεύων, ὃν συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἀ
μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ
ζῆν ἀσφαλῶς ἥρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16
τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύ-
ταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν,
οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἕργοις οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἴδίοις ἐώμενοι δια-
τρίβειν, οὕθ' ὅσ' ἂν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἀν τις σκέψαιτ’ οὐ γαλεπῶς οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θυμαστοὶ καὶ συγκεκριτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ’ ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἥκουσιν, ἀνδρὸς οὐδαμῶς 18 οἶου φεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷς ἐμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ’ αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὐτοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητοι εἶναι): εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ’ ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐδὲ δυνάμενος φέρειν, παρεῖσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.

19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἶους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἵ ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὄνομάσαι. Δῆλον δ’ ὅτι ταῦτ’ ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θυματοποιῶν ἀσελγεστέρους δύντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ’, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Ἀλλ’, οἷμαι, νῦν μὲν ἐπισκοπεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ’ ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσει, τότ’ ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ’ ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ’ ἔμοιγ’, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ἂν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. "Ωσπερ γάρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἀν ἔρρω- 21
μένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμ-
βῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρόν ἦ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
νων, ἔως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
λοῖς ἐστιν, ἐπειδὴν δ' ὄμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντ' ἐ-
ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22
τυχοῦνθ' ὅρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ γρῆται· μεγάλη γάρ ῥοπή,
μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἡ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἱρεσίν μοι δοίη, τὴν
τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἢ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πο-
λὺ γάρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔ-
χειν ὅρῶ ὑμῖν ἐνούσας ἦ 'κείνῳ. 'Αλλ', οἶμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατεύμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος
αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἄπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὕραν πα-
ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-
μένων παραχίγνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἔγώ· τούναντίον
γάρ ἀν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ἀν τοῖς πο-
λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

'Αλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μέν ποτ', ὃ 24
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν 'Ἐλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
καὶ πόλλ' ἵδια πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἔξόν, οὐκ ἡθε-
λήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
τῶν ἀνηλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προσκινδυνεύετε στρατεύό-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἔξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
ἡμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε

- πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἓν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δὲ ὑμέτεροι
 25 αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς
 τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογί-
 σασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππων καὶ τί ποιούντων
 ὑμῶν ὁ γρόνος διελήλυθεν οὗτος. "Ιστε γάρ δῆπου τοῦτο,
 ὅτι μελλόντων αὐτῶν, ἔτερους τινὰς ἐλπιζόντων πράξειν, αἰτιο-
 μένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦτο
 ἄπειρ νυνὶ ποιούντων, ἅπας ὁ γρόνος διελήλυθεν.
- 26   Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετ', δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε,
 δι' ὃν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ-
 γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαῦλων
 αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; "Αλλ' οὕτ' εὐλογον οὕτ' ἔχον ἐστὶ
 φύσιν τοῦτο γε· πολὺ γάρ ῥῶν ἔχοντες φυλάττειν ἢ ατήσα-
 σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δὲ τι μὲν φυλάξουμεν, οὐδέν ἐσθι
 ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, ατήσασθαι δὲ δεῖ.
 Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἥδη.
- 27   Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἔξιέντα προ-
 θύμως, μηδένν αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατή-
 σητε, τηρικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς
 μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμῆν, τοὺς δὲ ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς
 προφάσεις δὲ ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα οὐ γάρ
 ἐστι πικρῶς ἔξετάσκι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ'
 ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.
- 28   Τίνος γάρ εἶνεκ', δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον
 μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρα-
 τηγούς, ἵδιους δὲ εὑρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ
 περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἐστι τὰδε,
 ὑπὲρ ὃν ἐστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· 'Αμφίπολις καὶ ληφθῆ,
 παρχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων
 ἵδιοι, μισθὸς δὲ οὐκ ἐστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ
 δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάρμα-

κος, Σύγειον, τὰ πλοῖ', ἀ συλῶσιν. 'Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. 'Τοιοῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα²⁹ ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταῦτας, ἀφίετε. Περί-εστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. 'Ρήτωρ ἡγεμών ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτων καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνεέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἔκεινους. Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας καὶ ὑμῶν³⁰ αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἴ δὲ τοῖς μέν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γάρ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἔξεσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκα-³¹ στος ἔχει τὸ ἵσον· πάντας ἔξιέναι κατὰ μέρος, ἔως ἂν ἀπαντεῖς στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ἀν ἀκούσηθ' αἵρεῖσθαι, μὴ ἀν ὁ δεῖν· ἢ ὁ δεῖν· εἴπη. Καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τόν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὄλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

Εισαγωγή. Ο Φίλιππος ἀναβάς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρων ἐχθροὺς τοῦ κράτους του, τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παιόνας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἔπειτα δὲ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτίσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκνιμένη τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Άκολον θώρας κατεπολέμησε τοὺς τυραννοὺς τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γάγη κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δινηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικήν ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι φθάσατες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φίλιππου, διτις ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσε κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρός ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἄλλιλους καὶ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς πόλεις Πέρισθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὡφελούμενος ὁ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐβρου ἐποιούρκησε τὸ Ἡραίον τείχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος.

Ἡ εἴδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ δποῖον ἐχογείμενεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τομήων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ’ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας γεώτεραι εἰδήσεις πρῶτον μὲν, ὅτι ὁ Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ ὅτι ἀπέθανεν οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηθέντες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

Ολίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φίλιππου ἥρχισε ν’ ἀπασχολῇ ἐκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλαὶ συνεδρίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηγαλώθησαν εἰς

σχετικάς συνητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἑτῶν — ἔξήτησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἄλλων ρητόρων καὶ ἀπίγγειλε τὸν Α' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ φίτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τὸν Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅποιον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθετ', ὥστης δρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἂν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθύτων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἥρεσκέ τι μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἀγῇ ἦγον, εἰ δὲ μή, τότε ἀν καύτὸς ἐπειρώμην, ἢ γιγνώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὃν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἥγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἀν συγγράμμης τυγχάνειν. Εἰ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ' οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὥστης δρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. Ὁ γάρ ἐστι χείριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; "Οτι οὐδέν, ὥστης δρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ' ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ', ἢ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἴχεν, οὐδ' ἀν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

Ἐπειτ' ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς 3 εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμησκομένοις, ἡλίκην ποτ' ἔχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείναθ' ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἴνεκα ταῦτα λέγω; "Ιν' εἰδῆτ", ὥστης δρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, δτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερὸν οὕτ', ἀν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἶον ἀν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ρώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἡς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν ἔχομεν.

^{14.92} 4 **Εἰ** δέ τις νῦν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὅρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', θτι εἴχομέν ποθ' ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὅντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθεροι ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκείως

5 **ἢ** κείνω. Εἰ τοίνυν δὲ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔργημον ὅντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν νῦνὶ πεποίκην ἐπράξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἀν δύναμιν. 'Αλλ' εἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ἀπαντα τὰ χωρί' ἀθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δὲ ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.

6 **Καὶ** γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλών τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαντες, οἷς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἀ χρή.

7 **Ἄν** τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοι αὐτῆς ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἔκαστος νῦν, οὗ δεῖ καὶ δύναταιτ' ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξη, δὲ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, δὲ ἐν ὥραις στρατεύεσθαι — συνελόντι δὲ ἀπλῶς, ἀν νῦν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπέρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθαι, ἢν θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κατερραφθυμημένα πάλιν ἀναλήψεισθε, κακεῖνον τιμωρήσεσθε.)

Μή γάρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι 8 πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκεῖνον καὶ δέδιεν, δῆλονδρες. Αθηναῖοι, καὶ φίονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων σούκειώς ἔχειν· καὶ ἄπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα καν τοῖς μετ' ἐκείνου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ἁρθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἥδη.]

[Ορᾶτε γάρ, δῆλονδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οὗ προειδοῦσθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος, δις οὐδ' αἰρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν δῆλονδρες, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, δῆλος φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἶός ἐστιν ἔχων, δὲ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' δεῖ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.]

Πότ' οὖν, δῆλονδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἀ χρή, πράξετε; 10 ἐπειδὴν τί γένηται; Ἐπειδὴν νὴ Δὲ' ἀνάγκη τις δῆ. Νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι; Ἐγὼ μὲν γάρ οἴμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπέρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εῖναι. «Η βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι «λέγεται τι καινόν;» Γένοιτο γάρ ἂν τι καινότερον δῆ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; «Τέθυηκε Φίλιππος;» «Οὐ μὰ Δὲ', ἀλλ' ἀσθενεῖ». 11 Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; Καὶ γάρ ἂν οὕτος τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὕτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηγένηται, ὅσον παρὰ τὴν ὑμετέραν ἀμέλειαν. Καί-

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον ἡ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἔξεργάσαιτο, ἵσθι, ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἀν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύνασθι ἄν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

- 13 Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἔθελοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἑταίρως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὕστινας χρημάτων, καὶ τὰλλ' ὡς ἄν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον. Ἐπειδὴν ἅπαντ' ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἀν ἔξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματα· ἡγείσθω Οὐ γάρ οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ' εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γάρ ἀν τὰ γ' ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι 15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὃς ἀν δεῖξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἔως ἂν ἡ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἡ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γάρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἷμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα· ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ἡμεῖς ἔσεσθε.

- 16 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν, εἴτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέη, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἴππεων ἴππαγω-
17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖού ἵκανὰ εὑτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἴμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ "Ολυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γάρ ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγκαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρῷην εἰς Πύλας, οἵσως ἀν δρμήσαιτε. Οὕτοι 18 παντελῶς, οὐδὲ εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν' ἦ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριβῶς εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἔξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν ἔχη, ἦ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς ὄντος ἐμποδῶν πλεῦν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῶ καὶρόν.

(Ταῦτα μέν ἐστιν, ἢ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ πάρε- 19 σκευάσθαι προσήκειν οἴμαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμίν τιν'; ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἦ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαλίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἦ τῆς πόλεως ἐσται, κανὸν ὑμεῖς ἔνα κανὸν πλείους κανὸν τὸν δεῖνα κανὸν ὄντινον χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφὴν ταύτη πορίσαι κελεύω.)

"Ἐσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20+ τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; Ἐγὼ φράσω, καθ' ἔκαστον τούτων διεξιῶν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ ποιήσεθ', δ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἔξ ης ἀν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον

- τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δὲ ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω.^ο Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τούλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγούς τούτοις.
- 22 Εἰεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἔκείνου ναυτικόν, καὶ ταχεῖων τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἴμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.
- 23 Τοσαύτην μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, διτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἔκείνῳ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, διτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ἔνεικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἦγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἴδ' ἀκούων, διτι Λακεδαιμονίους παρατατόμενοι μεθ' ὑμῶν ἔνεικων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἔκείνων. Εξ οὗ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ἔνεικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δὲ ἔχθροι μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οὔχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γάρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν.
- 25 Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρ-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ', ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γάρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ' , ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί' οὐχ ἡμεῖς γε », εἴποιτ' ἀν, « ἀλλὰ Φιλίππω πολεμοῦμεν ». Ούκ ἔχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἄνδρός, διὸ ἀνέκπεμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γάρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηγαίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γάρ ἔχρη, ὃ ἄν- 27 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἵππαρχον παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἡν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις ; Ἄλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὅφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἀν ἦ.

"Ισως δὲ ταῦτα μὲν ὁρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν· ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτη τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μνᾶς τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ' ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἔκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἰεται μικρὸν ἀφορμὴν 29 εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὁρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γάρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἀν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοίπ' αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἐλλήνων ἀδικοῦν. οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν

έντελη. 'Εγώ συμπλέων ἔθελοντας πάσχειν διτοῦν ἔτοιμος,
έὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων,
ἄ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30   "Α μὲν ἡμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εὑρεῖν,
ταῦτ' ἔστιν. 'Ἐπειδὸν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃν ὑμῖν
ἀρέσκῃ, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς φηφίσμασι καὶ
ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31   Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ
ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὡς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθείητε, καὶ
λογίσασθ', ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ
πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας
τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν χειμῶνα' ἐπιχειρεῖ, ἡνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυ-
32 ναίμεθ' ἔκεισ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ
βοηθείας πολεμεῖν, (ὑστεριοῦμεν γάρ ἀπάντων), ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖν καὶ δυνάμει. 'Ὕπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίψ
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνων καὶ Θάσω καὶ Σκιάθῳ καὶ
ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῆτος
καί, ἀ χρὴ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ
ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ράδιον καὶ τὸ τῶν πνευ-
μάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμ-
πορίων στόμασι ράδίως ἔσται.
- 33   "Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν και-
ρὸν ὁ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται· ἀ δ'
ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἔστιν, ἀ 'γὼ γέγραφα. "Αν
ταῦτ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον,
ἄ λέγω, εἴτα καὶ τᾶλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας,
τὰς τριήρεις, τοὺς ιππέας, ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. "Ἐστι δ' οὗτος τίς; Ἐπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὸν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὥχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἔξέλεξε, τὰ τελευταῖ' εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ιερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἢν τε δεινοὶ λάχωσιν ἢν τ' ἴδιωται οἱ τούτων ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς δὲ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδὲ εἰς ἕνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἴδε εἰ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δὲ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; "Οτι ἔκεινα μὲν ἀπαντα νόμω τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἡ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἀπαντα.

Τοιγαροῦν ἀμ' ἀκηρόδαμέν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἰτ' αὐτοὺς πάλιν,
37 εἰτ' ἀντεμβιβάζειν· εἰτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλες τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καὶροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἴλαί τ' οὖσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται. "Ο δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔβοευσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ.

38 Τούτων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μέν ἐστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἥδε' ἀκούειν. "Ἄλλ' εἰ μέν, ὅσ' ἂν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἥδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἀν ἦ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἐστι φενακίζειν ἔχυτούς, καὶ ἀπαντ' ἀναβαλλομένους, ἀν ἦ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, δτι δεῖ τοὺς ὁρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἥγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν, ἀν ἔκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.

40 "Τμεῖς δ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὁπλίτας, ἵππεας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς

δέον τι κέχρησθε, ούδεν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππω. Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεῖς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶ ἐτέρωσε πατάξης, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἡ βλέπειν ἐναντίον οὕτ' οὐδεν οὕτ' ἐθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθί που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐδέν, πρὸν ἣν ἡ γεγενημένον ἡ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δέ· ἵσως πρότερον μὲν ἐνην· νῦν δέ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φίλιππω. Εἰ γὰρ ἔχων, ἀ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἐπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἃν μοι δοκεῖ, ἐξ ὃν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὡφληκότες ἀν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δέ ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἵσως ἀν ἐκκαλέσαιτ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δέ ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὀργίζεται, ὅρῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φίλιππου. Ἄλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἀν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἰεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; «Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα;» ἥρετό τις. Εὔρήσει τὰ σαθρά, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς

δό πόλεμος, ἐν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

45   “Οποι μὲν γὰρ ἄν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καν μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὔμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι δὲ ἐν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ἡμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.

46   Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν' ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. “Οταν γάρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δὲ ὑπὲρ ὃν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδ' ὕσιν, ὑμεῖς δ', ἐξ ὃν ἂν ἀκούσηθ', ὁ τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν;

47   Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; “Οταν ὑμεῖς, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὃστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὅρᾶν. Νῦν δὲ εἰς τοῦθ' ἥκει τὰ πράγματ' αἰσχύνης, ὃστε τῶν στρατηγῶν ἔκαστος δίς καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρούς οὐδεὶς οὐδὲ ἄπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γάρ ἔστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

48   ‘Ημῶν δὲ οἱ μὲν περιόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δὲ ως πρέσβεις πέπομφεν ως βασιλέα, οἱ δὲ ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἔκα-

στος περιερχόμεθα. 'Εγώ δ' οἶμαι μέν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, 49 νὴ τοὺς θεούς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἔρημίαν τῶν κώλυσόντων δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον, οὐ μέντοι γε μὰ Δέ' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος· ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

'Αλλ' ἀν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἀν- 50 θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν ὕβρικε, καὶ ἀπανθ', ὅσα πώποτ' ἡλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὔρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί, κανὸν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἵσως ἀναγκασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ' ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ, ἄττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἀν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εῦ εἰδέναι.

'Εγὼ μὲν οὖν οὗτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51 λέγειν, ὅ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὁ, νῦν θ', ἀγιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρησίασμαι. 'Εβουλόμην δ' ἀν, ὥσπερ ὅτι νῦν συμφέρει τὰ βέλτιστ' ἀκούειν οἴδα, οὕτως εἰδέναι συνοίσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστ' εἰπόντι πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον εῖχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν νῦν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴρομαι. Νικώη δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Εισαγωγή.¹ Η ύπο τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἀλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥστε ἥρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπως αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ’ αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, ὅπως παρακινήσονταν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἀπρακτοῖ. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων οὕτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ἥσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάγουν εἰρήνην μετ’ αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἡ δοπία ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ο Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ’ ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐξήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός: Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσήνιοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Ο Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσήνιους· ὅθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν’ ἀφήσουν τὴν Μεσσήνην αὐτόρομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, ὅτι μετ’ ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλονταν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὕτος ἡγωνίσθη

νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸὺς ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσήται καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδικά των μόνον συμφέροντα καὶ ὅχι διὰ τὰ κοινὰ δῆλης τῆς Ἐλλάδος, δὲν ἔπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

Ο Φίλιππος δργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ρητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, διτὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἐλληνας, διτὶ δὲν ἔξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ ὅποιαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνονταν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, διτὶ οἱ Ἀθηναῖοι προστείνοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακαλέονταν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἔχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἡ δοποίᾳ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ ὅποιῳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν δοφεῖλον οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσονταν εἰς τοὺς πρέσβεις.

"Οταν, δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ δν Φί- 1 λιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς ὑπὲρ ἥμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους δρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἀπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἰ- πεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' δν ἔνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἔξιον. Ἄλλ' 2 εἰς τοῦτ' ἥδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πό- λει, ὥσθ', δσω τις δὲν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἔξελέγχη Φί- λιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἐλλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τι χρὴ ποιεῖν συμ- βουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

3 Αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὡς ἄνδρες· Αθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἀμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ᾧ ἐστιν νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβάίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἵσως εἰκός· ἐν οὓς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε, ταῦτ' ἀμεινον ἐκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.

5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερόν εἴη ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', δπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθῆσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδὲ ἀντάραι δυνησόμεθα, οὐχὶ δὲ αὐτὸς τρόπος, διπέρ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἀπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.

6 Πρῶτον μέν, εἴ τις, ὡς ἄνδρες· Αθηναῖοι, θαρρεῖ, ὅρῶν ἡλίκος ἥδη καὶ ὅσων κύριος ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων δομίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαι μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκῶν καὶ δι' ᾧ ἐχθρὸν ἥγοϋμαι Φίλιππον, ἵν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἂν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.

7 'Ἐγὼ τοίνυν, ὡς ἄνδρες· Αθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων δὲ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἔχρηστο ; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει, πράττειν προείλετο. Τί δήποτε ; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὡφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδὲ ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἰδε τοῦτ' 8 δρῦῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ ποῖς ἥθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειν, ὡφ' οὐ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἴδιας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς 'Ελλήνων ἐκείνῳ πρόσοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ', ἀ προσήκει, προορώμενοι, δροίως ἐναντιώσεσθε, ὃν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῆ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἥγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἔαυ- 9 τοῖς γιγνομένων τὰ λοίπ' ἔάσειν, ὅπως βιύλεται, πράττειν ἔαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς 'Αργείους ταῦθ' ὑπειληφώς εὗ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγι- 10 στόν ἔστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες 'Αθηναῖοι κέκρισθε γάρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν 'Ελλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς 'Ελληνας εὔνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ κατ' 'Αργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἐτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' δρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εύρισκει 11 γάρ, οἷμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ἡμετέρους προγόνους, ἔξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν 'Ελλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἡγίκ' ἥλθεν 'Αλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν

ύπομειναντας, και μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἀ πάντες ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ κἀγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γάρ μείζω τάκείνων ἔργα, ἡ ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἴδιᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὃ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς "Ελλησι, σκεψομένους. 'Ηγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὗτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἱρεῖται. Οὐ γάρ δὴ τριήρεις γ' ὁρᾷ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὕσας· οὐδὲ ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

13 «'Αλλὰ νὴ Δί'», εἴποι τις ἀν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, «οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ᾧ ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἐπράξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν». 'Αλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· διὸ γάρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφίεναι κελεύων, πῶς ἀν, 'Ορχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίους παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο;

4 «'Αλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία» (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) «καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἵππεων καὶ τῶν Θηβαίων ὄπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Ούκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιιόντες τινές, ὡς 'Ελάτειαν τειχιεῖ.

15 'Ο δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτὸς ἐστι προσδόκιμος. Τοὺς μὲν δοντας ἔχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύειν; Ἐγὼ μὲν γάρ οὐκ ἂν¹⁶ ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὔτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἐπράξεν, οὔτ' ἂν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἔχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κάκεν¹⁷ ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις δρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἀ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἔξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. Λογίζεσθε γάρ. "Αρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. Ἀδικεῖ πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἵτις γάρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τἄλλον ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γάρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἥγεῖτο. Ἀμφότερ' οὖν οἰδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὗ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πείσεσθαι τι προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει¹⁸ θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτα βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα¹⁹ ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτα οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδείγματ' ἐστιν ἵδειν, ἀ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ²⁰ εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐστιν εἰρῆσθαι.

«Πῶς γάρ οἴεσθι», ἔφην, «ὅτι ἄνδρες Μεσσήνιοι· χερῶς ἀκούειν Ὁλυνθίους, εἰ τίς τι λέγοις καὶ

κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὓς πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτείδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἄρα προσδοκῶν αὐτοὺς τοι-¹ αὗτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι οἰεσθεῖς; 'Αλλ' ὅμως», ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσά- μενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκ- πεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες οὐ γάρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίγαν δμιλίαι.

²² »Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἄρ' οἰεσθ'», ἔφην, « ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκῶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἐσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ τὸν τὴν πυλαίναν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἴδιας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; Οὐκ ἔστι ταῦτα. 'Αλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

²³ »'Υμεῖς δ'», ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμε- νον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἥδη καὶ παρακεκρου- μένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ίδειν. "Εστι τοίνυν νὴ Δί"», ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εύρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ τᾶλλοι, ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὖ φρο- νούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτήριον, δὲ πᾶσι μέν ἐστ' ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς ²⁴ τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; 'Απιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἂν ταύτην σώζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πά- θητε. Τί ζητεῖτε; » ἔφην. « 'Ελευθερίαν. Εἰτ' οὐχ ὄρατε Φί- λιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; Βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἄπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

ἐναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως», ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὔρητε; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὁρῶς 26 λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ἂν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἀτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἀ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὄρῶσί τι πράξουσιν, ἀλλ' 27 ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἥμδην, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῖν λέγεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἡ παραυτίχ' ἥδονὴ καὶ ῥάστώνη μετέζον ἵσχυει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑπὸ πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς 28 στερον βουλεύεσθε, ἀν σωφρονῆτε· ἀ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Ἔν μὲν οὖν δίκαιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἢν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, 29 οὔτ' ἀν ὑμεῖς οἴδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντας εἰρήνης Φιλιππον φεσθε· ἀλλ' ἣν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, ὅτ' ἐγὼ γεγονύιας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως 30 δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἀνθρωπος, Φίλιππος δ', ἀπερ εὔξαισθ' ἀν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιαῖς μὲν καὶ Πλαταιαῖς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εύβοιαν δὲ καὶ

τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἄπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταῦθα μνημονεύετ' οἴδε ὅτι ῥη-
θέντα, καίπερ δύντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.

31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχυστὸν, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί-
δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως
ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους;

'Ἐγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τάληθη μετὰ παρρησίας ἔρω πρὸς ὑμᾶς
32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχὶ δὲ εἰς λοιδορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῷ
μὲν ἐξ ἴσου λόγου παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δὲ ἐμοὶ προσκρού-
σασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λα-
βεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδὲ δέ τοι ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἰο-
μαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, καὶ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ

33 νῦν· τὸ γὰρ πρᾶγμα ὁρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν
ἀν εἰκάζειν δρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτο ἥδη.

"Οταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἔξουσία γίγνηται τῶν συμ-
βαινόντων, μηδὲ ἀκούθη, ὅτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἔστιν, ἐμοῦ
μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὁρ-

34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δή, μὴ
τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ' οὓς αὐτοῖς συνίσασι δεδω-
ροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τού-
τους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῆ· ὁρῶ
γὰρ ὡς τὰ πόλλα ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς

35 ὑπὸ χειρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας.

35 "Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ
κατακούμεν ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰ-
δότα, ὅμως ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς δὲ Φωκέας πείσας
καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, διν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος τῆς
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέ-
γονεν, καὶ πεποίηκ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδὲ ὑπὲρ
τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώρα φ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, δις λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῆ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γάρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γάρ ναυσὶ δήπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤλθεν ἀν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαια' ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἥσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν ὅμοιῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἴκανῶς εἴρηται, ὡς 37 δ' ἀν ἐξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὡς πάντες θεοί· οὐδένα γάρ βουλούμεν ἔγωγ' ἀν, οὐδ' εἰ δίκαιος ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ἴδια
λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα.

ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ,
ληστεύω.

ἄγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωήν μου, ἀντιμετω-
πίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὅνειδος, ἐντροπή.

ἀθήης (μετὰ γνκ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

αἱρεσις ἐκλογή· ὡστε ἐξ ἀπάντων (δῆλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι
ὑμῖν ῥᾶδιαν τὴν αἱρεσιν τοῦ συμφέροντος· 'Ολ. Α, 1· αἱρεσίς
ἐστί τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ· δι-
δωμι αἱρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπι-
τρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἱρομαι ὑφοῦμαι, αὔξάνομαι μετ' ἐπιθ.: αἱρομαι μέγας αὔξάνομαι
καὶ γίνομαι μέγας.

αἱροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. A, 20· 2) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι
ἀντί τινος· ἡρημένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ
διαπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἢ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι
ἔλοιμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἢ τὴν (τύχην)
ἔκεινου· 4) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑπο-
βληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν
(= δτι ὑμεῖς ἔλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη· ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ ἔνεχα τῆς (κακῆς) κατα-
στάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

άκαιρία ἔλλειψις εύκαιρίας, κακή περίστασις.

άκέραιος ἀβλαβής.

άκμη, κυρίως : ή κόψις (τοῦ μαχαιριοῦ)· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.
άκρασία ἀκολασία.

Άλεξανδρος νίδις τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν Αθηναίων· ἐλθὼν δλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (479) ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Άλιαρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡνωμένοι σύμμαχοι Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ.

φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει· 2) ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα ἔχει.

άλυσιτελής ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα· ἄμα... καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· ἂμ' ἀκηκόα-
μέν τι καὶ καθέσταμεν μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικὴν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθὺς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἄμελῶ (μετὰ γν.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εὶ μὴ ποιήσαιτ' ἄν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἄν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἥθέλατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = ἄν.

ἀναιρῶ καταστρέψω· **Λακεδαιμονίους** ἀναιρεῖ σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἀναιροῦμαι** (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμ-
βάνω· τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἥδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον)· 'Ολ. A, 7· ἀνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς εἰχεν
ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ.
B, 20· 2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριος τινος· 'Ολ. A, 21.

ἀνάστασις καταστροφή· **ἄλλα** (πολεμοῦσιν ὑπέρ) ἀναστάσεως
ἄλλα (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.

ἀναχαιτίζω ἀνατρέπω·

ἀνδραποδισταῖ σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ἦτο θάνατος.

ἀνεξέταστος· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς δύνομάζει τὸν Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

ἀνθῶ ἀκμάζω· (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἑλπίσι (ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μάλιστα ἀκμάζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἑλπίδων.

ἄνοια· ἔξαπατῶ τὴν ἄνοιάν τινος ἐκμεταλλεύματι τὴν ἀνοησίαν τινὸς καὶ ἔξαπατῶ αὐτὸν· δεῖ ἔξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἔκάστων (= ἔκάστου) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αὐτούς).

ἀνταίρω 1) τινὶ ἔξεγείρομαι, ἀνάλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός· εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον, τὸ 378)· 2) πρός τινα ἀνθίσταμαι κατά τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἰτ' ἀντεμβιβάζειν = εἰτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς χωρίς οἰκοῦντας).

ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα... ἀντέχει ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ. δι' ἀδικίας, ἐπιορκίας καὶ ψεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέσον: **ἀντέχομαι** (μετὰ γν.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ σωθῶ).

ἀντὶ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· ἀντὶ τῶν ἔσυτοῖς γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὀφελειῶν, τὰς ὄποιας ἥθελον ἔχει.

ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ τὴν ὄποιαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς λειτουργίαν τινὰ δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδυνατο νὰ καλέσῃ πάντα ἄλλον πολίτην, τὸν ὄποιον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἔχοτο, ν' ἀνταλλάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἐκεῖνος εἰς τὸ βάρος τῆς λειτουργίας· ποιοῦμαι ἀντίδοσιν τινὶ ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ κάμῃ ἀντίδοσιν.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα: ἐπιλαμβάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβάνω ἐνεργῶς εἰς τινὰ ρηματικό· ἐπιθ.: ἀντιληπτέον ἔστιν ὑμῖν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι ὑμᾶς αὐτοὺς) τῶν πραγμάτων ἐκείνων (τῶν ἐκεῖ, δηλ. ἐν Ὁλύνθῳ, πραγμάτων)· οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον

(ἔστι) = δεῖ ήμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι .

ἀντιληπτέον , βλ. ἀντιλαμβάνομαι

ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γν.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος , διεκδικῶ τι .
ἀντίρροπος ισόσταθμος , ίσου βάρους συμμαχία ἀντίρροπός τινος
συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίσῃ τι .

ἀξιῶ ἀπαιτῶ ἔπραξε ταῦτα τῷ ἀξιοῦν (δτκ. αἰτίου) τοὺς Θη-
βαίους δικαιότερα η̄ οὐδῆς . Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν' ἀποδοθοῦν
εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὀρχομενὸς καὶ Κορώνεια , τὰς ὅποιας κατεῖχον
οἱ Φωκεῖς .

ἀπαξ̄· εἰς ἀπαξ̄ διὰ μίαν φοράν .

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω πθτκ. πρκμ: ἀπήρτημαι εἶμαι μακράν
ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις διύτι
εἰσθε μακράν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ως πρὸς τὰς
πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ως πρὸς τὰς σκέψεις .

ἀπειμι εἶμαι μακράν , ἐλλείπω ἀπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
ἔργα (αἱ πράξεις) .

ἀπελαύνω ἐκδιώκω ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε·
τὸ 357 , ὅτε ὁ Φίλιππος ἐποιήρει τὴν Ἀμφίπολιν , οἱ Ὁλύνθιοι
φοβούμενοι τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φίλιππου ἔπεμψαν πρέ-
σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
ἐναντίον τοῦ Φίλιππου ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-
τὰ τοῦ Φίλιππου , ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτούς .

ἀπέχομαι (μετὰ γν.) : ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος , ἀποκραύω τι .
ἀπιστος ἀπίστευτος οὐδὲν (ἐπίρρ.) ἀπιστόν (ἔστι τοῦτο) .

ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν ὀλήθειαν , ἀνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. Α ,
51. 2) ἐν γένει· Ὁλ. Α , 23.

ἀπὸ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς , ἐκ τῆς ὅποιας η̄ διὰ τῆς
ὅποιας γίνεται τι ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὅποιους διαρπάζει) .

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ.: ἀπαρνοῦμαι τινα , ἀποσπῶ-
μαι ἀπό τινα 2) ἀμτβ. : ἀπελπίζομαι .

ἀποδείκνυμι καθιστῶ .

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαιώμα εἰς τινα νά... εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς ρήτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ ἵσως καὶ τοῖς βοησομένοις) ἀποδώσετε ἐπιτάττειν (ὑμῖν)... ἀναγκάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ φρασθεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι· ἢ ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀνείητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ ὄποιον ὁ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ὁ ἔδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν ὁποίαν οὗτοι κατεῖχον ἀκόμη, ὁ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφιπόλιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναῖους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἡγνόουν ὅμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ξεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. ἀποχρῶ.

ἀποχρῶ (-άω, ἀπρμφ. ἀποχρῆν) 1) ἀρκῶ Φιλ. A, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη ἐίναι ἀρκετόν· δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἀνείσις ὑμῶν (ταῦτα), ἐξ ὧν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἡρκοῦντο εἰς αὐτά (=θὰ ἔμενον ἴκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτά), διὰ τὰ ὄποια... ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

'Αρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρύββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἥτοι : οἰκοί, ἀγροί, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἐλατήριον.

ἀρχω· πιθκ. **ἀρχομαι** ἔξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· **οἱ ἀρχόμενοι** οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγής αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὐ προσέτι, ἀκόμη.

αῦθις μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ.: **αὐξάνομαι** μέγας **αὐξάνομαι** καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) **αὐτῶν** πυνθάνεσθαι.

ἀφίημι ἀφήνω ἀλεύθερον, ἀθωώνω· πιθκ.: **οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι** οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γνκ.: 1) παραιτοῦμαι τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. B, 12·

2) ἀπέχω· τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν.

3) διαφέρω ἀπό τι· τὰ τότε λεγόμενα ἦν πολὺ ἀφεστηκότα τούτων ἢσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.): 4) χάνω τι· Ολ. A, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἰτία· Ολ. B, 22· 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ ὄποια ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις: πόρος, βοήθημα· Φιλ. A, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὦχος, ὁ ὄποιος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὄποιου ὁ Φίλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν· πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἀλεύθερας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκός (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὁλυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὅν (= ὑπὲρ

έκεινων, δ) φοβοῦνται (μὴ πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ὡς ἀσπονδος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ἵσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὁλυνθιακὸν).

βεβαίως ἀσφαλῶς.

βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.

βιάζομαι, ἀπὸλ : ἐκτελῶ μὲν βίαν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

βοήθεια ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

βοηθητέον, βλ. βοηθῶ:

βοηθῶ 1) μετὰ δτκ. : βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν· 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς : στέλλω βοήθειαν εἰς.

βουλὴ σκέψις· ἡ βουλὴ ἔστι τινι σκέπτεται τις.

βοῶ· οἱ βοησόμενοι (εἰσιν, ὥσπερ ἡσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἡ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἶναι, ὅπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει : λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προκληθῇ γέλως.

γέλως αἵτια διὰ γέλωτα· γέλως, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' δν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εύβοίας ἔχουσα λιμένα.

γίγνομαι 1) μετὰ μτχ. : εὐρίσκομαι, φανερώνομαι δτι· τὸ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχοντας τὸ δτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εύρεθη (φανερωθῆ), δτι κέκτηνται (= δτι κατέ-

χουν)... καὶ ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γνκ.: γίγνομαι ἐμαυτοῦ ἔξαρτωμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου· 3) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως· γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἰμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι· 4) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...· γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον· γίγνομαι πρὸς τὴν γῆ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1) ἐνοῦ· 'Ολ. A, 6· Φιλ. A, 50· 2) σχηματίζω (ἔχω) τὴν γνώμην· ἔγνωκότες ἡσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (τινὸς) θὰ είχον ταύτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ είναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινὸς χρόνου (μόνον): εἰ δέ, ὁ μὲν (δηλ. ὁ Φιλ.) ἔγνωκὼς ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι..., ἡμεῖς δ' (ἔγνωκότες ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, ἀγιγνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταύτην τὴν γνώμην· 3) κρίνω· Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῷ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια· 'Ολ. B, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις· 'Ολ. A, 16· Φιλ. B, 14· 3) προσδοκία· 'Ολ. A, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμνασίαρχος ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραῖσμὸν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ· οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῷ ἔπειτε· δέον πάντας (ἡμᾶς) κωλύειν ἔργῳ καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι· (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῇ· δεινὸς 1) ἐπὶ προσώπων: α) φοβερός, πολὺ ἴκανός· 'Ολ. A, 3· Φιλ. B, 30· β) ἐμπειρος· Φιλ. A, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων: δεινός είμι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθάμαστον) δύναμιν νά...: 'Ολ. B, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, οὐς, τό, φόβος· ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ ύμᾶς φοβεῖσθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δὴ εύθυνς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε συνήθως ἐν ἐρωτήσει : τί δήποτε ; διατί λοιπόν ;

διὰ (μετ' αἰτ.) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὅργανου ἢ μέσου = διά τινος, μέ τι. **διαβάλλω** ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμφίους, ὅτι δὲν εὑρισκόμεθα πλησίον των πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις = διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοιβαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγὴ συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἔκεινον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἔκεινου συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μτχ. : χρονοτριβῶ· Ὁλ. A, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω τὸν χρόνον μου εἰς τι 3) ἐπί τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω ἀπρόσ. : τί ὑμῖν διαφέρει ; τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ἂν δηλ. ἀπέθανεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. B, 3· Φιλ. B, 3· 2) ἐκθέτω· Ὁλ. B, 5· 3) ἐξαντλῶ· διεξελήλυθε πάντα (ἔκεινα), οἷς ὅλα τὰ μέσα ἔκεινα, μὲ τὰ ὄποια.

διίσταμαι ἵσταμαι χωριστά· πρκμ. διέστηκα εὑρίσκομαι εἰς διάστασιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον : διαχειρίζομαι.

διόπερ δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς: καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· **Χερρόνησον διορύξει** θὰ κατασκευάσῃ διώρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσόνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Αθηναῖοι ἄποικοι θὰ ἀπηλάσσονται ἀπὸ τὰς ἐπιδρομάς τῶν Θρακῶν.

διχῇ 1) εἰς δύο χωριστά· δεῖ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι πρέπει νὰ εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ἢ βοήθεια· 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ διπλῆς ἐνεργείας· διχῇ... τῷ τε... σώζειν καὶ... στρ. ἐκπέμπειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σώζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται· ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἰδα δόντινα τρόπον ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν ὅποιαν δὲν ἡξεύρω πῶς νὰ χραχτηρίσω· 2) **δοκεῖ** φαίνεται καλόν· τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἂ γ' ἐμοὶ δοκεῖ ἡ γνώμη μου τούλαχιστον· πιθα. πρκμ.: δέδοκται ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζική δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

δύσκολος ἴδιωτροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρ.: πῶς δυσχερῶς; μὲ πό- σην δυσαρέσκειαν;

E

ἐγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια· τὰ πρὸς αὐτοὺς ἐγκλήματα πα- ράπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἔαυτούς των, τὰ ἴδικά των.

ἐγρήγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἐγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μηδ' ἀ πάθητ' ἄν...; = εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολ- μήσετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἀ πάθοιτε ἄν (ὡμεῖς ύπ' ἐκείνου), εἰ δύναιτο ἐκεῖνος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά); εἰεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

είμι A) ὑπαρκτικόν : 1) ὑπάρχω, εἴμαι: τὰ δόντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν δόντων ἀληθές τι· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: οὐκ ἔστιν ὅπως (μετὰ μέλλ. ὑριστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἶναι δυνατόν νά...)· 3) ἀπροσ. ἔστι (ἦν) μετ' ἀπρμφ.: εἶναι (ἦτο) δυνατὸν νά...· B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι: Φιλ. A, 28· Γ) μετ' ἐπίρρ., πτώσεως ἢ προθ.: 1) μετ' ἐπίρρ.: ῥᾳδίως ἔσται (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐ- κόλως θὰ διατρίψῃ αὕτη ἡ δύναμις· οἱ δ' ... πρὸς ὑμᾶς ψευδό- μενοι ῥᾳδίως ὥσι καὶ ὅταν εὐκόλως εύρισκωνται ἀνθρωποι ψευδό- μενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι· 2) μετὰ πτώσεως γνκ.: α) διαιρετικῆς: ἔστι τῶν αι-

σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχρὸν (ἐντροπή)· β) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός· τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἔστι εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (ὁ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμην)· 3) μετὰ προθ. : ἐν ἐμοὶ ἔστι τι ἐξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου) ἔξαρτᾶται τι εἴμι ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἴμι ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι εἶνεκα μετὰ γυν. : χρηστὰ εἴη (τὰ πράγματα) παντὸς εἶνεκα εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα. εἰρωνεία προσποίησις· ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποίησιν (ὅτι δὲν ἔχει χρήματα).

εἰς μετ' αἰτ. : 1) ἐπὶ τρόπου· συγγ. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ. : εἰς δέον = δεόντως· εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως· 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· Ὁλ. A, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ.: εἰς τὴν ναῦν δι' ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε· εἴτε γάρ οὐμῶν τὴν ἔκείνου... περιέσται... = εἰ μὲν γάρ οὐμεῖς τὴν ἔκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, οὐπομείνας τοῦτ' "Ολυνθον παραστήσεται καὶ (εἴτα) ῥᾳδίως ἀμυνεῖται (οὐμᾶς) ἐλθών εἰς τὴν οἰκείαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε οὐμεῖς εἰς "Ολυνθον μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.

εἰωθα· οἱ εἰωθότες (ἀποφαίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ρήτορες.

ἐκ μετὰ γυν. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἐξ οὗ (δηλ. χρόνου) ἀφ' ὅτου· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας : ἔνεκά τινος, διὰ τι· Ὁλ. A, 7· Φιλ. A, 3, 46· Φιλ. B, 27· 3) = διὰ μετὰ γυν.· Ὁλ. B, 9· 4) = ἐν μετὰ δτκ.: λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων) ὅσ' ἀνάγκη (ἔστιν οὐμᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.

ἐκβαίνω ἀποβάίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.

ἐκκαλοῦμαι τινα ἐξεγείρω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασπαλίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδὰν δυνηθῇ) μὴ πράξει ταῦτα, ἢ (καίπερ) διφλισκάνων ἀνοικαν ὅμως ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ώς λύτρα).

ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι.

έκπολεμω (-ώω) τινά τινι περιπλέκω τινά εἰς πόλεμον πρός τινα.
έκφέρω πόλεμον κηρύττω πόλεμον.

Ἐλάτεια δχυρὰ πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλείς τῆς
Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη
κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

Ἐλεγχος ἀπόδειξις· τὸ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἐλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις
τῶν προτάσεων μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.

Ἐλέσθαι, βλ. αἱροῦμαι.

Ἐλλειμμα ἔλλειψις· τὰ καθ' ὑμᾶς ἔλλειμματα αἱ ἔλλειψιεις αἱ προερ-
χόμεναι ἀπὸ σᾶς (ὡς ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἡ μὴ χο-
ρήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἡ σπατάλη τῶν στρατιωτι-
κῶν χρημάτων εἰς τὰς ἑορτὰς κλπ.).

Ἐλλείπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τινα 'Ολ. A, 6· 2) ἀπολ.: εἶμαι ἔλλιπτης
(καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου 'Ολ. B, 30.
ἔμπιπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

Ἐμπόριον ἐμπορικὸς λιμήν.

Ἐναντίος· τὸ οὐδ. ἐναντίον ὡς ἐπίσηρ.: **βλέπω** ἐναντίον καιτάζω
(τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς
κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

Ἐνδεῖ ὑπάρχει ἔλλειψις· ἀπαντος ἐνδεῖ (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε
ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου: σᾶς λείπουν ὅλα
ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.
ἐνδείκνυμαι παρουσιάζω: ἐνδείκνυμαι τοσοῦτον παρουσιάζω (προ-
τείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

Ἐνδίδωμι δίδω· καιρὸν εὐκαιρίαν.

Ἐνειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἐνικ. πρόσ.: **ἔνεσι** ἐνυπάρχει,
δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ταῦτα ἵσως πρότερον ἐνῆν ταῦτα (δηλ. δ
τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἵσως ήσαν δυνατά· 2)
ἀπροσ. μετὰ δοτκ. προσ. καὶ ἀπρμφ.: ἐπιτρέπεται εἰς τινα νὰ...

Ἐνθυμητέον, βλ. ἐνθυμοῦμαι

Ἐνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὄψιν μου· 1) μετ' αἰτ.
'Ολ. A, 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: **ἐνθυμητέον** (ὑμῖν
ἴστι) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούονται καὶ ἀναμιμησομένοις τοῖς
εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην... πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ
παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦν-
τες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-
τες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

ἔνι (= ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπικ.: ὑπάρχει.
ἔντελής τέλειος, πλήρης μισθός ἔντελής δι πλήρης μισθός, δηλ. καὶ
τὸ σιτηρέσιον καὶ δι μισθός (βλ. τὴν λ.).

ἔξαιγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω χωριεύω.

ἔξαρκεῖ (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· **ἔξαρκεῖ** ὑμῖν λέγειν δικαιότερα
εἶναι ἀρκετὸν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποιους
νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ δὲ Φίλ.).

ἔξεργάζομαι τινὶ τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἔξέρχομαι εἰς ἔκστρατείαν, ἔκστρατεύω.

ἔξεστι τινὶ μετ' ἀπρομφ. 1) εἶναι δυνατόν εἰς τινα νά μηκι οὐδ. ἀπόλ.
ἔξὸν = εἰ καὶ ἔξῆν· 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά 'Ολ. B., 30.

ἔξεταζομαι 1) διὰ τῆς ἔξετάσεως ἀποδεικνύομαι ὡς ἂν ἔξετασθείη
μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἔξετασθέντα
(ταῦτα, τὰ ὅποια εἰπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκρι-
βέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν)· 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι:
'Ολ. B, 20.

ἔξόν, βλ. ἔξεστι.

ἔξουσία γίγνεται = **ἔξεστι**.

ἔπαναμιμνήσκω ξαναενθυμίζω.

ἔπανίημί τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἔπανορθοῦμαι τι, κυρ.: σηκώνω κάτι ποὺ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπα-
ναφέρω εἰς τὴν θέσιν του: ἔπειτα: ὅρθως χρησιμοποιῶ.

ἔπέρχομαι: ἔπέρχεται τινὶ (μετ' ἀπρομφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος
νά δλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἴδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ)
ἔπελθεῖν ἂν (= τὸ ὅτι ἔπέλθοι ἂν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ
τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἔπέχω συγκρατῶ τὸν ἔαυτόν μου: **ἔπισχών** (= ἔπει ἔπέσχον) ἂν...
ἄν ἡσυχίαν ἥγον ἀφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἔαυτόν μου... θὰ
ἐσιώπων.

ἔπι 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) ἔπι πολλῶν (πραγμάτων) εἰς
πολλὰς περιστάσεις· β) ἔπι χρόνου: ἔπι Τιμοθέου ἔπι τῆς στρατη-
γίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς: ἔπι τῷ πράττειν
ἔπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ δι καιρὸς τῆς
ἐνεργείας· β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔπι τῷ πεπεῖσθαι (ἐπειδὴ

είμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ δρου, ὅπὸ τὸν ὄποιον γίνεται τι αἰροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἀποκτῶ (έχω) φίλους ὅπὸ τὸν ὥρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δτκ. καὶ μτχ. Ισοδύναμει μὲ γνκ. ἀπόλυτον: ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων δυτῶν τῶν ἀπὸ τούτων ἔμαυτῷ γενησομένων ἂν καὶ ἀβέβαιον εἶναι, τί ἐκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ.: ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἔξαιφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐμποδίζουν ταύτας — τὰς ὄποιας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθκ.) είμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.
ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοτῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολὴ· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολὴν τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὔβοεῖς, ἐν τῇ ὄποιᾳ ὁ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διύτι οὐδεὶς τοὺς ἔαυτούς των δύνανται νὰ σώζουν.

ἐπιστολιμαῖος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς: δυνάμεις ἐπιστολιμαῖαι στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα.

ἐπισφαλῆς ἀσθενής.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἡ ὀχύρωμα σίκαδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ ἐχθροῦ· ἐπιτείχισματα τῆς αὐτοῦ χώρας φρούρια ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ φέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ γειρατονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά: ἐπεχείρησεν 'Ολυνθίοις, νοεῖται ἡ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὄποιαν ἔκαμεν ὁ Φύλιππος κατὰ τῆς 'Ολύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

έργα 1) γεωργικαὶ ἔργασίαι: 'Ολ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις: Φιλ. A, 38.

έρημια (παντελῆς) ἔλλειψις.

έρρωμένος, μτχ. πθκ. πρκμ. (τοῦ ρ. βώνυμοι) ὡς ἐπίθ.: ὑγιῆς, γερός: ἐπίρρ.: ἔρρωμένως ἐνεργῶς, δραστηρίως.

ξικεμμένος, βλ. σκοπῶ.

έτησίαι οἱ ΒΑ ἄνεμοι οἱ πνέοντες ταχτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια): οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας. ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοιμως προθύμως: **έτοιμότατα** (=έτοιμότερον) εὔκολώτερον.

Εὔβοια· ωσπερ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὡρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἡνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

εὐήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης: (εύρισκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲν τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνῃ δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι. εὐήθης ἀνόητος.

εὔθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. εὔθυναι) λογοδοσία.

εύπορω ζῶ μὲν εύποριαν.

εύτρεπής παρεσκευασμένος.

εύτρεπίζω 1) τακτοποιῶ: Ὁλ. A, 13· 2) έτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν: Φιλ. A, 16.

έφισταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης: οἱ ἔφεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί: 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος: ἄπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' ὃν χρόνον ὅλα εύρισκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, ὅπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις). 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ: Φιλ. B, 18.

ἔχω α) μιθτικ.: παρέχω: Ὁλ. B, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποβαίνω: Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, εἶμαι: συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιρρ. τρόπου: ἐναντίως ᔁχει εἶναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα): οὕτε εύτρεπῶς ᔁχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδέ (οὕτως ᔁχει) ὡς ἂν κάλ-

λιστα (ἔχοι) οὕτε προηποιμασμένα οὐδὲ κάλλιστα ταχτοποιημένα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.). τὰ δλα πράγματα βέλτιον ἔχει ἡ δλη κατάστασις τῆς πολιτείας εἶναι καλυτέρα· φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα) τὰ πράγματα εύρισκονται εἰς ἀθίναν κατάστασιν ἀργῶς ἔχω είμαι νωθρός· ταῦτα ἄμεινον ἔχει ἑκατέροις (δηλ. ὑμῖν καὶ Φιλίππω) εἰς ταῦτα εύδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (σεῖς καὶ Φιλίππος). — Μέσον: ἔχομαι εύδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (μετὰ γν.) πιάνομαι ἀπό τινας ἔχομαι τῆς πληγῆς πιάνομαι ἀπό τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χεῖρά μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὸ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποιον ἔχει ἥδη δοθῆ).

Ζ

ζηλῶ τι κατευθύνω δλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· τοῦτο (δηλ. δόξαν) ἔζήλωκε.

Η

ἢ εἰ δὲ μῆ.

ἥδη εὐθὺς, ἁνει ἀναβολῆς.

ἥδυς· ἐπίρρ.: ἥδεως ἔχω είμαι εὐχαριστημένος· ἥδιον είναι ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐχαριστήτερον θὰ ἔσται αὐτόνομοι: ὅτι θὰ προετίμων νὰ ἔσται αὐτόνομοι.

ἥκω 1) ἔχω φθάσει πρός αὐτήν τὴν τελευτὴν ἔχει τὰ πράγματα αὐτῷ ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτόν: ἡ αὔξησίς του ἔχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῆς: 2) ἔχω ἐπιστρέψει: ὅτε ἔκομεν βεβοηθήστες Εύβοευσι ὅτε εἴχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εύβοίας), ἀφοῦ εἴχομεν βοηθήσει τοὺς Εύβοεῖς ἐννοεῖται ἡ ἔκει ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357): 3) ἔχω παρουσιασθῆ: 'Ολ. Α, 9· 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα: εἰ ἔκει τις ἐὰν ἀναβῇ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα: 'Ολ. Α, 1.

ἥλικία στρατεύσιμος ἥλικια (ἀπὸ τοῦ 18-60 ἔτους).

ἥλικος 1) ὅσον μέγας: 'Ολ. Α, 9· 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας: ἥλικα ἔστι τὰ διάφορα = ἥλικη ἔστιν ἡ διαφορά.

ἥνικα ἐφ' ὅσον.

ἥρετό τις = ἔροιτο ἀν τις.

Θ

θᾶττον = ρᾶον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

(Παράγωγο)

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

θεραπεύω περιποιοῦμαι θεραπεύει τινὰς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλάψην τῆς πόλεως (διὰ νὰ γρηγοριούμενη αὐτοὺς κατὰ τῆς πόλεως). Θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσσαλοί.

θεωρῶ ἔξετάζω.

θορυβῶ, ὡς... μὲ (ἐπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

θρυλῶ τι συνεγῷς ὄμιλῷ περὶ τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

ἴδιος ίδιωτικός· τὰ ίδια αἱ ίδιωτικαὶ ὑποθέσεις·
ίδιωτης ἄπειρος.

ιερά τριήρης· οἱ 'Αθηναῖοι εἶχον δύο ιεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πάραλος, ἡ ὁποίᾳ κατ' ἕτος μέλιλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωρούς (τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἡγκυροβόλει πλησίον τοῦ Μαραθῶνος.

'Ιέραξ' Ἀμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7, μετὰ τοῦ Στρατοκλέους.

ιεροποιοί· οὗτοι ήσαν δέκα ἄρχοντες κατ' ἕτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλήρου, οἱ ὁποῖοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν ἐποπτείαν θυσιῶν τινῶν.

'Ιλλυριός = 'Ιλλυριοί· ἐν 'Ιλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν 'Ιλλυριῶν.

ἴσος· τὸ ίσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ίσου (έκείνοις, δηλ. τοῖς ἀντιπάλοις) ὄμοιώς (καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου).

ἴσταμαι σταματῶ.

K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν ὄποιαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω εἶμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· δὲ καθήκων χρόνος δὲ ὥρισμένος γρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί· Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εὐρίσκομαι ἔν τινι καταστάσει ἐνῷ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

λίππου εἰς πολὺν κατάστασιν εύρισκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῷ εἰς κομιδῇ στενὸν εύρισκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πιθα.: μὴ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πιθα.: διορίζομαι· δ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν = δε ἀν καταστῇ ὑφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ πρώτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι Φιλ. A, 46· 3) καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) καὶ δῆ· α) καὶ μάλιστα εὐθύς· 'Ολ. B, 13· β) εὐθύς τώρα· Φιλ. A, 13.
καιρὸς 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· 'Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12·
2) εύκαιρια, εύνοική περίστασις· τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες· 'Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (= τοῦ πράττειν)
καιροὶ αἱ εύνοικαι περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. A, 37· οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροί· 'Ολ. B, 2.
κακοδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ· ἡν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις κα-
λεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ἢ το δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν τί πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις
(τοῦ Φιλίππου)· νοοῦνται δὲ Κτησιφῶν, δὲ Ἀριστόδημος καὶ δὲ Νεο-
πτόλεμος, οἱ ὅποιοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας
φιλικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία
πρὸς τὸν Φιλίππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὥν (= δ) καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι τὰ ὄποια ἔχουν — καὶ
καὶ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κἀν 1) ἔστω καὶ· 2) κἀν... κἀν... κἀν... εἴτε... εἴτε... εἴτε... κἀν
ρῆγμα κἀν στρέμμα κἀν ἄλλο τι... ἢ (τοῦτο)· 'Ολ. B, 21· κἀν
ὑμεῖς (= καὶ ἢ, κἀν ὑμεῖς) ἔνα, κἀν πλείους...· Φιλ. A, 19.

κἀν = καὶ ἐν.

κατὰ 1) μετὰ γνω.: περὶ τίνος, διὰ τινα· Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἵτ.:
α) διανεμητικῶς· καθ' ἔκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ
(τὰ ἄλλα ὄχυρά μέρη) ἐν πρὸς ἐν· καθ' ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε
ἔνα ἐξ αὐτῶν· καθ' ἔκαστον τούτων χωρίς ἐν ἔκαστον ἐκ τού-
των χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: καθ' ὑμᾶς αὐ-
τοὺς βουλεύσεσθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστε-
τον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γν.) 1) υπακούω εἰς τινα, εἶμαι υπήκοος τινος: 'Ολ. A, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά: Φιλ. B, 35.

καταλλαγαὶ διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτήσσω (πρκμ. κατέπτηχα) συστέλλομαι (Ζαρώνω) ἀπὸ φόβου.

καταρράφθυμῶ χάνω ἔνεκκα ραθυμίας· πτθκ.: τὰ κατερράφθυμημένα ὅσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείσας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἑρεπία: (τὰ τοιαῦτα) περὶ αὐτὰ

καταρρεῖ (ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθῆσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροοῦσα πέριξ ἔσωτῆς (μτφρκ. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ: 'Ολ. A, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι: 'Ολ. B, 6· 3) καθιστῶ: 'Ολ. B, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ: τὰ (συμμαχικά) πράγματα τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω: δύομτκ. ἀπρμφ.: τὸ κατορθοῦν (αὐτόν, δηλ. τὸν Φιλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενδεῖς ἀνωφελής: 'Ολ. B, 12· Φήφισμα κενδὸν ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν κεφαλαίῳ ἐν περιλήψει.

κινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός: τὸ κοινὸν ἢ τὰ κοινὰ τὰ δημόσια πράγματα; ἢ πολιτεία.

κομιδῇ λίαν: κομιδῇ δὲ (ἀπιστά).

κομίζομαι λαμβάνω ὀπίσω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινὶ καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἄσεμνοι χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω: Φιλ. B, 36· 2) μετὰ γνκ.: γίνομαι κύριος τινος. — Πτθκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω: κρινόντων (δηλ. τοὺς στρατηγοὺς). — Πτθκ.: κρίνομαι περὶ θανάτου σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Α

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δαπανῶ): 'Ολ. A, 19· 2) ἐννοῶ: ἂν λάβοιτε δύνασθε νὰ ἐννοήσετε: 'Ολ. A, 1. — Μέσον:

λαμβάνομαι ἐν μέσω τινὸς καταλαμβάνομαι, εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Λάμψακος πόλις τῆς Μ. 'Ασίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος συγνότατα μετὰ μηχ.: ἀν λάθη ἀναλώσας ἢν ἔξοδεύῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ)· λήστε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε οὐκ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἀν μηδεὶς ἦν αὐτῇ, πολέμιος λέγω· 2) προτείνω· 'Ολ. A, 20· 'Ολ. B, 11, 31· Φιλ. A, 14· 3) ἐπὶ φητόρων: διμιῶ· οἱ λέγοντες οἱ ρήτορες.

λῆμμα κέρδος (χυρίως ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν 'Αθηναίων· πρὸς διοικησιν ταύτης οἱ 'Αθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἔτος σῶμα ἵππεων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππαρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππαρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (χρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)· εἰ Φίλιππος λάβοι.

λογισμὸς 1) λόγος, αἰτία: Φιλ. B, 6· 2) σκέψις πρὸς πλεονεξίαν... τοὺς λογισμούς ἔχετάζων κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.

λογιστής κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, γαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς εἰδήσεις (φήμας). 2) λογοποιῶ, ὥστε... διαδίδω, ὅτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· δίδωμι λόγον τινί: α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ ν' ἀπολογηθῆ δόντες λόγον (αὐτοῖς)...: 'Ολ. B, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ νὰ διμιήσῃ: 'Ολ. B, 31· 2) ἐκτίμησις τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις: Φιλ. B, 11· 4) λογοδοσία: Φιλ. A, 33.

λοιδορία κκολογία: κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηρίζομένη ἐπὶ πραγμάτων. λοιπὸς ὑπόλοιπος: ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται· λοιπόν ἔστιν (ἡμῖν) ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφῆσει ὁ πόλεμος (ὁ κατὰ τοῦ Φίλιππου)· τὰ λοιπὰ εἰς τὸ ἔσης.

λυσιτελῶ ὡφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἡ ὡφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ίδια λυ-
σιτελοῦν τὸ ἴδιαιτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν ὅχι μετὰ παρελευσιν χρόνου,
ἐντὸς δὲ λίγου.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἶπω καλύτερον· Ὁλ. Α, 19· Ὁλ. Β, 2, 22· 2) ἢ
καλύτερον· Ὁλ. Β, 8.

μεθύω τινὶ εἴμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διά τι.

Μενέλαος ἔτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβουμένος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ἔενικὰ
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἵππαρχον.

μένω 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὁλ. Β, 9· 2) ἐπὶ τινος
περιορίζομαι εἰς τινί Φιλ. Α, 9.

μερὶς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἔκαστοτε ἐπι-
βαρυνόμενοι μὲν ἄδικα βάρη πολῆται· ἐν μέρει ἡ κατὰ μέρος κατὰ
σειρὰν (διαδοχικῶς)· ἐν μέρει οὐδενός εἴμι θεωροῦμαι ἀνάξιος
λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγὴ πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν
μεταβολὴν δεικτέον (έστιν ὑμῖν) πρέπει νὰ δείξετε, ὅτι πολὺ^ν
ἡλλάζατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστι μοὶ τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτριον βαθμόν, δίλιγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες
(ἄνθρωποι) καὶ δίλιγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε
δή (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ διλιγώτερον βέβαια.
μικρός· ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ δί-
λιγον.

μῖμος ὁ μιμούμενός τι· μῖμος γελοίων ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέ-
λωτος), γελωτοποιός.

μισθός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἔκαστην καὶ σιτη-
ρέσιον (τροφή)· οὐδέποτε ταῦτα ὅμοι ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν
καθ' ἔκαστην, οὐδὲ ἤσαν διλιγώτερα τῶν 4 διοιλῶν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: μόνον οὐχὶ μόνον ποὺ δέν, σχεδόν.

Ν

νῆσος· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἴγαλῳ πελάγει) νήσοις· νοοῦνται αἱ νῆσοι "Ιμβρος, Σκῦρος καὶ Πεπάρηθος. Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικηνημιδίων Λασκρῶν εἰς τὰς ὑπαρείας τῆς Οἰτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπολῶν. Νικῶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ύπκι· τὰ ξενικὰ) καὶ τοὺς συμμάχους νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι' ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.). νυνὶ τώρα δά.

Ξ

Εἴνοι μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀναφρ. ἐπίρρ.: πρὸς δὲ μέρος· συχν. μετὰ γνκ.: δρᾶτε... τὸ πρᾶγμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει ὁ ἄνθρωπος.

οἶδ' ὅτι βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἴδιος· τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὸ ἴδιαιτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἴδιαιτέρα δύναμίς του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. Α, 4· ἐπίρρ.: οἰκείως φιλικῶς· πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκεῖα οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκεία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων· ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκήφρων καὶ Πειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι· τὰ οἶκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς. οἶκος (= τοιοῦτος ὥστε) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.): οὐδαμῶς οἰος (=τοιοῦτος ὥστε) Ψεύδεσθαι ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· οἶους δρχεῖσθαι = ὥστε δρχεῖσθαι· οὐχ οἶός ἐστι μένειν = οὐκ ἐστι τοιοῦτος, οἶος (= ὥστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: οἶος ἔμπειρος ὥπωστήποτε ἔμπειρος· 3) οἶός τ' είμι (μετ' ἀπρμφ.) είμαι ίκανός, είμαι εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὐδ. οἶον ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγματος χάριν.

δκνῶ 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαι τι· δκνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέκθειαν

φοβοῦμαι τὸ ἄκατ' ἐμοῦ μῆσός σας: φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ
ἄκατ' ἐμοῦ μῆσός σας: 2) δκνῶ μή... φοβοῦμαι μήπως...

·Ολύνθιοι· τὰ τῶν Ὀλυνθίων τὰ πράγματα τῶν Ὀλυνθίων, οἱ Ὀλύ-
θιοι.

ὅλως γενικῶς.

δμιλία συναναστροφή, σχέσις αἱ λίαν δμιλίαι αἱ πολὺ στεναιὶ σχέσις.
δμοιοι· ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν = ἐν δμοίῳ πολέμῳ ἔκείνῳ,
δι' ὃν.

δνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ἄ) φαίνοιτο ἄν (ὑμῖν) με-
γάλα δνείδη κατ' ἔκείνου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε)
δοκιμάζειν δρθῶς. ·Ολ. Β, 4· 2) αἰσχος· ·Ολ. Β, 20.

δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

δντινοῦν, βλ. δστισοῦν.

ὅπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἔρωτμτκ. προτάσει: πῶς· ὅπως μὴ δόξομεν εἰναι
χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν
θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, ὅτι εἰμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόν-
των εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θείων εὐεργεσιῶν)
2) οὐχ... ὅπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.

όρμω (άω) κινοῦμαι· ως ὑμεῖς ἔκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς
ἄγαν... ίσως ἄν δρμήσαιτε ὅτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβο-
λικήν σας ἀμέλειαν ίσως ήθέλετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) :
Θὰ τὸ ἔκουνούσατε ἐπὶ τέλους.

δρχοῦμαι τοιαῦτα (= τοιαύτας δρχήσεις) χορεύω τοιούτους χορούς.
δστισοῦν, ήτισοῦν, δτιοῦν οἰσδήποτε.

ὅτε (αἰτιγ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.

οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως.

ούδεις· ούδεν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἔστι μὴ δεινόν τι
πάθητε ούδεν κακὸν θὰ πάθετε.

ούδέποτε· ούδέποτ' ούδεν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ
ἔλπις ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = ούδέ-
ποτε ούδεν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ
δ, τι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτέ ἐκ μέρους ἡμῶν.

ούτοι ἐπίρρ.: βεβαίως οὐχί· ούτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.

ούτος, αὗτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ
τοῦτο.

οῦτω· οῦτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οῦτω

(δεῖ ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ήγεισθαι) τοὺς (εὗ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγματα' οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

διφλισκάνω κυρ.: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον· ἔπειτα: **διφλισκάνω αἰσχύνην** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔαυτοῦ μου αἰσχύνην (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων): **διφλισκάνω ἄνοιαν** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοησίας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος: **διφλισκάνω ἀνανδρίαν** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἔαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

δχλος πλῆθος ἀνθρώπων· καὶ (ἀ) τοσοῦτον δχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), δσην οὐκ οἰδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.). ἔχει καὶ αἱ ὁποῖαι ἔορται ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), δσην ἵσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· π-λιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γν.: τὸ προέρχεσθαι ἔκ τινος προσώπου· **παρ'** αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἔαυτόν του, μὲ τὴν ἴκανότητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου: **παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα** εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐν ᾧ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων): **παρὰ τὸν καιρὸν** εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν: ὅταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· **στρατιώτας** οἰκείους... **παρακαταστήσαντας** (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ἔνοισι).

παρακρούομαι ἔξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι rίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἴς τι.

παραπίπτω συμπίπτω· **παραπεπτωκώς** καιρὸς εὐκαιρία, ἡ ὅποια ἔχει παρουσιασθῆ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἔτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διερισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι · δύναμιν τὴν ἔκεινω (= τὴν τῇ ἔκεινου δυνάμει) παραταξομένην ίκανήν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερά) πρὸς τὴν δύναμιν ἔκεινου.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' ούσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: **ἡ παραυτίχ** ἥδονή ἡ στιγματικά εὐχαρίστησις.

παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ **παραχρῆμα** ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προμελέτης.

πάρειμι (**παρὰ + εἰμί**) 1) εἶμαι πλησίον· **πάρειμι τοῖς πράγμασι** παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (τὴν πορείαν τοῦ πολέμου): 2) ἔχω φθάσει· **πρὸς τοῦτο καιροῦ** εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον: 3) **πάρειμι** ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.

παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (**εἰσω Πυλῶν**). Φιλ. B, 30· 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὅμιλήσω· **οἱ παριόντες** οἱ ρήτορες.

παρεῶσθαι, βλ. **παρωθοῦμαι**.

παρίστημι · **παρίστημι** τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι τι· **δεῖ τοῦτο ἔκεινω** ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ ἔκεινου) **παραστῆσαι**. — Μέσον: **παρίσταμαι** ὑποτάσσω· 'Ολ. A, 18· ἀπροσ.: **παρίσταται** μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. B, 6.

παροξύνομαι 1) ἔξεγειρομαι· 'Ολ. A, 6· 2) **ἔξοργίζομαι** Φιλ. B, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως δὲ τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (**πρκμ. παρέωσμαι**) **παραγκωνίζομαι**.

πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: **οἱ πάντες** τὸ δλον, ἐν συνόλῳ· 2) οὐδ. πληθ. **πάντα** ὡς ἐπίρρ. = **πάντως** ἔξάπαντος.

πεζέταιροι ἐκλεκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφύλακήν τοῦ Φιλίππου.

πειθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. A, 15· πρκμ. **πέπεισμαι** ἔχω σχηματίσει πεποίθησιν· **τοῖς** μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, **τοῖς** δὲ ταῦτα διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποίθησιν, (π.χ. δτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε τοὺς 'Ολυμθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. δτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ· 'Ολ. B, 13· 2) λέγω· Φιλ. A, 28.

περὶ (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μὲ τι: **συνοίσειν** τῇ πόλει

περὶ ὡν (= περὶ τούτων, περὶ ὡν σχετικῶς μέχριτά, περὶ τῶν ὄποιων). Ὁλ. Α, 4· παρόμοιον (τοῦτό) ἔστι (έκείνῳ), ὅπερ (έστι) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων. Ὁλ. Α, 11· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (έστι) καὶ σχετικῶς μὲτὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἔτσι συμβαίνει. Ὁλ. Α, 11· περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων. Ὁλ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνω.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμι) 1) μετὰ γνω.: ὑπερισχύω τινός 2) περίεστι τινι (μετ' ἀπρομφ.) ὑποδείπεται εἰς τινα (ὅς κέρδος) τὸ νὰ... τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ... Ὁλ. Β, 29.

περιέσταμαι μετ' αἰτ.: ἴσταμαι πέρι τινός, περικυκλώνω τινά· δποῖα ἄττα (=τινά) ἀν περιστῇ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὄποιαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινὰ ὡς διὰ δικτύων Φιλ. Α, 9· 2) πθν.: περικυκλώνομαι Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (προμ.: πέπηγα) στερεοποιοῦμαι ἔκείνῳ ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἐκεῖνον, ὥστα νὰ ἡτο θεός, τόσου στερεά, ὥστε νὰ εἶναι ὀθόνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος· ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγοράν χειροτονεῖτε... = ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγοράν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγοράν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος· ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθν. ἀδρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ Ὁλύνθ.) ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ "Ολυνθος ἔπεσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν τῆς, τοῦ Εὔθυνοράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἔξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 317). ὁ δὲ Εύθυνοράτης μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Ὁλύνθου ὅρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰχμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν καταρθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ίδια καρποῦμαι ἀτακικάς ὀφελεῖας.

. πληθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι· τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἄνεμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους· τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἐστι) οἱ ἄνεμοι εἰναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δὴ, κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τοὺς ἄνεμους).

ποιῶ 1) παράγω· 'Ολ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· 'Ολ. B, 19· 3) παρέχω· ποιῶ ἐμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἔκυρον μου εὐκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἄδειαν νὰ ὅμιλησω ἐνώπιόν σας· Φιλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἰς τινα· ἀ ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων. 'Ο Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ήσαν ἀργηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: ποιοῦμαι ἐν δργῇ τινα δργήζομαι ἐναντίον τινός· ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξχαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· 'Ολ. A, 5· Φιλ. B, 12· 2)= τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας. — Πθτκ.: τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικαὶ των πράξεις· 'Ολ. A, 28.

πομπή· τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἑορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἐρωτμκ. μέριον: δράγε.

πρᾶγμα 1) ὑπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. πράγματα α) ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· 'Ολ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. πιπράσκω.

πράττω 1) μετ' αἰτ.: μηχανῶμαι τι Φιλ. Α, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.
πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρὸ (μετὰ γν.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.

προαίρεσις σκοπός: ἐκ προαιρέσεως ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι: προκριμ.: προήρημαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴ-
μαι ἀποφασισμένος νὰ...

προαπόλλυμαι χάνομαι πρότερον: προαπόλωλε τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκ-
πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων
ματαιοῦται.

προβάλλομαι (τὰς χεῖρας) προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλα-
ξίν μου).

προεῖτο, ἀδρ. τοῦ προΐεμαι.

προέρχομαι προχωρῶ· καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-
θόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν
ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω· πολλῷ προέχει εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησόμεθα, τοῦ προΐεμαι.

προΐεμαι 1) μετὰ γν.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι
'Ολ. Β, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. Α,
12· β) ἐγκαταλείπω, ἀφήνω τι· τὸ προΐεσθαι ἀεὶ καθ' ἔκαστον
τι τῶν πραγμάτων τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ
μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,
ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην· εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο·
γ) παραμελῶ· τὸ παρὸν ἀεὶ τὴν ἐκάστοτε παρουσιαζόμενην εὐ-
καιρίαν· 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισιν τινος·
Φιλ. Β, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γν. τοῦ τιμῆματος: θυσιάζω τι ἀντί^τ
τινος· Φιλ. Β, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. Β, 9· 2) ἀπολ.:
κρίνω πρότερον.

πρόδοισθε, ἀδρ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ προΐεμαι.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἔχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. Β,
14· πρὸς Ποτείδαιαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτείδαιας·
β) ὡς πρὸς τι· πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ
κατὰ καιρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρός τι. Όλ. Α, 11·
2) ἀπολ., ως ἐπίρρ.: προσέτι τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μι-
κρόν τι πρός καὶ προσέτι διάγον ἀκόμη (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεᾶζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν
χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο)
δὲν γρειάζεται αὐδὲ νὰ λεγθῇ κάν.

προσδόκιμός εἴμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω = προσκαθέζομαι· προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύ-
σει τοῖς πράγμασι θὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ
Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετά δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τινά·
2) μετά τοῦ νοῦν: α) δίδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τινά εἴ τις
ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν ἐν βεβαίως θέλετε νὰ διδῃ τις προσο-
χὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμ-
πράττω μετά τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγόρισαι τίτλοι.

προσθήκη· ή δύναμις... ἐν προσθήκῃ ή δύναμις ὡς προσθήκη προσ-
τιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· οἱ ἔμοι προσκρού-
σαντες ἔξ ἀρχῆς ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀνέκαθεν ἤσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ νομίζει τὸν Φιλιππον φοβερὸν προσπο-
λεμῆσαί (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του
(φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιοίζω τινά πθηκ. ἀπροσ.: **προτίθεται**
(μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας),
πρόκειται νὰ...· Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ή πρώτη πρόφασις ή τυχοῦσα ἀφορμή· 2)
δικαιολογία, πρόφασις τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφε-
λεῖν, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου
πολέμου πρόφασιςόμενον ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρῶτος· ὡς ἐπίρρ.: τὰ πρῶτα κατ' ἀρχάς, στὴν ἀρχήν τὴν πρώτην κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταισμα ἀποτυγία.

πταιώ τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.
πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

πώποτε μέχρι τοῦδε.

πῶς ἐπίρρ.: ἐρωτικ.: πῶς ἔτοίμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ράδιος· συγκριτ.: ράων, ρᾶον· ἔχρωμεθα ἂν τῷ Φιλίππῳ ράφονι (δῆλ. πολεμεῖσθαι) θὰ εἴχαμεν νὰ κάμωμεν μὲ ἔνα Φίλιππον εὐκολοποιεμητότερον ἐπίρρ.: ράδίως ἀπεισκέπτως.

ράθυμο ζῶ μὲ ρῷθυμίκιν· (μὴ) φανῶμεν ἐρράθυμηκότες ἐπὶ πολλῷ (τόκῳ) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ ράθυμίκιν.

ραΐζω (ράων) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ραστώνη ἀνάπτωσις.

ρῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ρητὸς ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, ὁ φανερός.

ρήτωρ· **ρήτωρ** (ἐστιν) ἡγεμῶν ἑκατέρων καὶ στρατηγός (ἐστιν) ὑπὸ τούτων ἕνας ρήτωρ εἶναι ἀρχηγὸς ἑκάστου τῶν δύο πολιτειῶν κομμάτων καὶ ἕνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως ἐν τῇ συμμαρίᾳ ξέναι ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής).

ὅποιη ἐπιρροή, ἐπιδρασίς· μεγάλη ῥοπή (ἐστιν ή τύχη) = μεγάλην ῥοπήν ἔχει ή τύχη.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· σαθρὸν βλάψιμον τὰ σαθρὰ τῶν ἑκείνου πραγμάτων τὰ ἀσθενῆ μέρη ἑκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἑκεῖνος εὐκόλως δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον πλησίον τοῦ ὄμωνύμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μωρία, ἡλιθιότης.

σκέψαιτο, βλ. σκοπῶ.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέγω, κοιτάζω τινός 'Ολ. B, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ύπ' ὅψει τινός Φιλ. A, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τινός **σκοπῶ** τὴν ιδίαν ἀσφάλειαν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γάρ δεῖ (ύμᾶς) **σκοπεῖν**, ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται· 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος· 'Ολ. A, 1. — Μέπον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. σκέψομαι, ἀδρ. ἐσκεψάμην, πρεμ. ἐσκευματί) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἐκ τῶν προτέρων ἐσκευμένος χρήσιμόν τι προσκευμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον· β) ἔχω ύπ' ὅψει τινός 'Ολ. B, 12· γ) ἔξετάζω τινός (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας συμφώνως μὲ τὴν ἀληθείαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν)· 'Ολ. B, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι τινός συμπεραίνω ἐκ τινος· 'Ολ. B, 17.

σπουδάζω περί τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἔτος ἔξελέγοντα δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἡσαν οἱ δέκα ταξιαρχοί ἐκλεγόμενοι ἔκαστος ἔξι ἑκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ είχον οἱ δύο **ἱππαρχοί** ἐκλεγόμενοι ἔξι ἀπάντων τῶν πολιτῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἱππάρχων ἡσαν οἱ δέκα φύλαρχοι.

στρατηγοῦμαι ὑπό τινος διευθύνομαι ὑπό τινος (ώς ύπὸ στρατηγοῦ). τὰ στρατηγούμενα τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός χρήματα **στρατιωτικὰ** χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Θ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγγοῦς Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτες πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ διμως πολέμου ὡρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Άλλ' ὅτε διηγύθυνε τὰ πράγματα τῶν Αθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 361) ὁ Εὔβουλος, ἡκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἥτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ώς **θεωρικά**.

στρέμμα ἔξαρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω· συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου καλῶς γυ-
μνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτκ. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου,
βοηθῶ τινα.

συμμαχικός· τὰ συμμαχικά (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ὀργανωμέναι πολιτικαὶ ὅμιδες· κατὰ συμμορίας εἰσε-
φέρετε, τὸ κατὰ συμμορίας φορολογικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηφίσθη
τὸ 378/7, ἵπτο τοιοῦτόν τι: οἱ ὑπόγρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορᾶς
κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν
ὅποιων προσταντο δύο, ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγό-
μενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ
ἡ ὀλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὄποιας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε
ἔξι ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸν περίπου ποσὸν χρημάτων.
Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ὅπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι,
κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως
εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὄποιων τοῦτο εἶχεν
ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης
εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐ-
τοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν
των· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς
ῆσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἦγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς
συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὅμοι παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ
πολέμου): Ὁλ. Β, 2· 2) συνεργάζομαι· ἄλλο οὐδ' διοιῶν συμ-
πονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι εἰναι· τι συμφέρον (ῷφέλιμον) εἰς τινα, ὡφελεῖ τί
τινα· Ὁλ. Α, 1· Φιλ. Β, 12· ὡς συμφέροι ἀν ὑμῖν μάλιστα
κατὰ τρόπον, ὁ ὄποιος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερεν εἰς σᾶς· Ὁλ. Α, 6·
ἄν μὴ πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν)· Φιλ. Α, 51· οὕ-
τως εἰδέναι συνοίσειν (=ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα
εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ
ἀρίστη γνώμη θὰ ὡφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν· Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (= σὺν τῇ τύχῃ αἱρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρῶ συστέλλω, περιορίζω: συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν) = ἵνα συνελών τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω γιὰ νὰ διμήλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (ἀρθὰ κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὔτη ἡ δύναμις ἡ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυμπίων).

συναναλίσκω: συνανήλωσε (γνωμικ. ἀρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέφομαι: οἱ συνόντες οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνίημι ἔγνω.

συνίσταμαι 1) δργανοῦμαι: τὰ πράγματα συνίστανται ὑπ' εύνοίας ἡ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης: 'Ολ. Β, 9· 2) εἰμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι: συνίσταται τὰ πράγματα τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι: θολώνει ὁ πολιτικὸς ὄριζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη: Φιλ. Β, 35.

σύνοιδα ἐμαυτῷ 1) μετ' αἰτ.: συναισθάνομαι τι: 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι ὅτι.

συνοίσειν τοῦ συμφέρει.

συνοίσօν, βλ. συμφέρει.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὅψιν.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός: μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω κατά τινος.

συστῆ, τοῦ συνίσταμαι.

σφαλερός οὐχὶ σταθερός.

σφύζω 1) διασφύζω, διαφυλάττω: 'Ολ. Α, 11· 2) ἀνορθώνω: Φωκέας

σφύζει σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομῆσεως τῆς Ἐλαστείας, ἡ ὅποια θὰ ισοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.

τακτὸς ὥρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ὄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν
τῶν εἰσπραγθέντων καὶ δικθεσίμων χρημάτων.

τāν ὅκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ω τāν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικάς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταύτὸν = τὸ αὐτό· μὴ πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε)· ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπονοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες = ὅσοι ἀν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — Γερεβκ.

τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὁδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθνάσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοις ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀποστολὰς αὐτὰς) σὰν τὸ Νάρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευτῶν πρὸ διλέγου.

τελευτῶ εἴς τι καταλήγω εἴς τι.

τέλος δυπάνη, ἔξιδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε· 'Ολ. Α. 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον· 'Ολ. Β. 21 τηλικοῦτος 1) τόσον μέγας· 'Ολ. Α. 9· 2) τόσον μικρός· ἐπειδὰν διδάξω, διότι (= διατί) οἷμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀποχρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνν. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἴς τι· 'Ολ. Α. 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι· τὸ μήτε
πεπονθέναι (ήμας)... θείην ἀν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εύνοιας (προεργάμενον ἐκ τῆς εύνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν 'Ολυμπίων καὶ ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις
Ποτειδαίαν καὶ Γορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός Ὁλ. B, 1, 14· Φιλ. B, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίγιν, πολύ· δύσκολός τις ἄνθρωπος.

τις, τι· τὸ οὐδ. τι ὡς ἐπίρρ.: πῶς, διατί· μετὰ μορίου: τί δήποτε διατί λιγάγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασμτ.: δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφική θέσις: ἐν τῷ πληθ. τόποι ὀχυρώλι θέσεις.

τραχύς είμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὅφελός μου): (μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὅφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἔξοπλίσῃ τριήρη, τὴν ὅποιαν παρελάμψανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): τοῖς δὲ (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις Φιλ. A, 28· 2) σιτηρέσιον Φιλ. A, 19. τυραννίς· ώσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὡσάν νὰ ἤσαν τύραννοι ὑμῶν. τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Υ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

ὑβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης Φιλ. A, 3, 37· 2) ὑπεροψία Φιλ. B, 30· 3) προσβολὴ Ὁλ. A, 27.

ὑβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζόν.

ὑπάγομαι ἔξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω· πιθαν. τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὄποιαι ἔχουν γίνει εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὄποιας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὄποιαν ἔχετε καὶ ἡ ὄποια (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρκῶ Φιλ. A, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις: ἐθέλοντας ὑπάρχειν

= ἔθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χειμαδίω χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πιθκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπέρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὄφελός τινος Φιλ. B, 1· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· διὰ τι: ἡ ὑπέρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ γνκ.: Ὁλ. B, 1, 3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀποσιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα) καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ ταῦτα (θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).

ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ θυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σκηματίζω γνώμην (περὶ τινος): Φιλ. B, 9· 2) νομίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ.: δέχομαι νά: οὔτε αὐτὸς ἀν ὑπέμεινα πρεσβεύειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν (πρὸς τὸν Φίλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρεσβεῖς: τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ πρεστοιμάσῃ τὰ πράγματα πρὸς συνομιλήγγσιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.: καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρός τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβου ἀποφεύγω νά: ὅμιλήσω· Ὁλ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ῶστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ὀργὰ διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπωφελοῦμαι τὰς εύνοικάς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφηνα) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φημὶ βεβαιῶ.

φιλοπραγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· φιλοτιμία τινὰ ἀπωθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου) Ὁλ. B, 18· 2) δόξα· Ὁλ. B, 3· ἥ ἀπὸ τούτων (γιγνομένη) ἡ ἐκ τούτων τῶν καταρθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη Ὁλ. B, 16.

φροντίζω (μετὰ γν.) σκέπτομαι διὰ τι· φροντίσαι ἡμᾶς τῶν λοιπῶν (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ,τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ δόποια θὰ ἔχουν οἱ Ἀθην. ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύομαι· πρκμ. πέφυκα εἶμαι ἐκ φύσεως· πολὺ ῥᾶον πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (κάθε πρᾶγμα, ὅταν τὸ ἔχουν) ἥ (τὸ) κτήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις· ἡ φύσις τῶν εὑφρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται οἱ συνετοί ἀνθρώποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των φύσιν ἔχον ἐστὶ = ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος· οὗτος ἔξερράγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, διφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἴερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρῶμαι ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἔδια πράγματα.

χαλεπὸς δυσάρεστος· πολλὰ καὶ χαλεπά· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ἡ τῶν λόγων χάρις... ἔργω ζημία γίγνεται · οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δῆλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω διμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροατῶν μου.

χειμάδιον χειμαδίο.

χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα οἱ δύτες ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τι· χειροτονήσετε
(ἀντὶ προστκτ.: χειροτονήσατε), δηλ. ἢ ἐγώ γέγραφα (= τὴν
πρότασίν μου).

χορηγὸς ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ
θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τι
χρῶμαι τοῖς πράγμασι ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις ἀν βου-
λώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ)· β) ἔχω τι· Οἰ. Α,
14· γ) κανονίζω τι· Φιλ. Β, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μέ τινα· Οἰ.
Β, 7· ε) χρῶμαι στρατοπέδῳ διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) οἱ δρθῶς
πολέμω χρώμενοι οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἕνα πό-
λεμον· 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συσταίγου): ἢ χρήσεται (= τίνα
χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία ὀγυροὶ θέσεις.

χωρίς χωριστά· οἱ χωρίς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστά (ἀπὸ
τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι· πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβλέ-
ποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὅποιας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις
περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ῷρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Οἰ. Β, 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ.
τὸ ἔαρ)· Φιλ. Α, 32.

ώς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· ως ἐπιών ωσὰν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλῆρες θά-
ῆτο: οὕτως ως ἀναιρεῖται τις ἐπιών· τὰ μὲν ως ἄν ἐλῶν
τις ἔχοι = τὰ μὲν (ἔχει) ως τις ἔχοι ἄν (αὐτὰ) ἐλῶν πολέ-
μῳ· κατ' ἔννοιαν: ἄλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας ως οὐκ ἔδει
ὅπως δὲν ἔπερπε (κατ' ἔννοιαν: δυστυχῶς)· β) μετ' ἐπιρρ. θετικοῦ
βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· ως ἀληθῶς πράγματι, τῷ ὅντι· ως
ἐτέρως ὅλως διαφορετικά· ὑπολαμβάνω ως ἐτέρως σχηματίζω
γνώμην ὅλως διαφορετικήν· ως ἄλλως ὅλως διαφορετικά· μάτην·
γ) ως τὰ πολλὰ ως ἐπὶ τὸ πολύ, συνήθως. 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.:
διότι· Οἰ. Α, 3, 28· β) συμπερασμτ. = ὥστε· τίθεται μετὰ τοῦ ή

ώς β' ὅρος συγκρίτεως· ή ως τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι = η ὥστε τῷ λόγῳ (τινά) ἂν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ισχυρισμόν· ως ἔπος εἰπεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι· ούδεν ως ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν οὐδέν· ως ὑπομνῆσαι διὰ νὰ ὑπενθυμίσω: πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ.: ως ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπει- σμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πει- σθῆ (περὶ τούτου, ὅτι δηλ. πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα.)· ως πάντα ταῦτ' εἰδώς ως ἐὰν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου)· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφάνημα: πόσον· 'Ολ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις: πρός, εἰς· ως τούτους... ως ἔκείνους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα..., εἰς ἔκεινο τὸ κόμμα. ὥσπερ ἂν εἰ (ἔλλειπτικῶς): ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε = ὥσπερ ἂν ἐναντιωθείητε, εἰ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύ- χοιτε.

ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ὥτε (μετ' ἀπρμφ.) ὑπὸ τὸν ὅρον νά.

